

Under Dusken

NR. 3 - 103. ÅRGANG 07.02.17 - 21.02.17
STUDENTAVISA I TRONDHEIM

**ISFiT BYR OPP
TIL FREDSDANS**

PORTRETT AV KRISTINE BJARTNES
SIDE 26

DIALOGGRUPPER PÅ RØROS
SIDE 30

GRATIS!

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Tonje Jacobsen – Tlf: 994 87 017
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Kristian Givold – Tlf: 470 57 799
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Anette Sivertstøl – Tlf: 990 15 077
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Silje Bjellvåg
nyhetsredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Henrik Delsbek
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Benedikt Javorovic
kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTS- OG FORSKNINGSREDAKTØR
Tone Holland Ween
sportsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Trym Kjos
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Lasse Georg Tønnessen
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Hilde-Katrin Hagen Fjortoft
grafisk-sjef@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Kjell Robin Skyberg Eikrem
debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Ingrid Domben – Tlf: 911 04 644
dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Tore Becker – Tlf: 404 97 916
redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
Jahn Ivar Kjøseth (sjef), Idunn Skjerdingsstad, Finn
Brynestad, Synne Hammervik, Anders Päsche, An
Nguyen, Kaia Sørland og Håkon Pedersen

JOURNALISTER
Maria Lie Norum, Sindre Cottis, Ingeborg Nyrud, Lisa
Botterli Flostrand, Abdirahman Hassan, Ingrid Sørensen,
Tonje Helen Jackoben, Felix Selfert, Eirik Vågeskar, Ronja-
Helene Libakken, Andreas Alstad, Mari Tellefsen Wigdel,
Nora Rydne, Ragnhild Lind Rong, Emil Øversveen, Ola
Haugstad, Johanne Lund, Øyvind Johannes Hamre,
Maria Lund Krogstad, Aase Maren Iversen Østgaard,
Inga Stenøien, Iben Dahl, Emilie Pedersen, Erlend Gylver,
Live Skartveit

FOTOGRAFER
Hans Fredrik Sunde, Linea Bancel, Sebastian S. Bjerkvik,
Sindre Cottis, Jonas Halse Rygh, Hedda Rysstad

ILLUSTRATØRER
Nora Birgitte Johansen (sjef), Astrid Böhler, Inger Sidonia
Krajci, Øyvind Opsahl, Benjamin Drews, Pernille Grimsrud,
Mia Edvardsen, Margrete Indahl og Eirin Mari Fossey

GRAFIKERE
Torgeir Timenes Bell, Tanja-Irén Harsvik Haugen, og Sandra
Skillingås

KORREKTUR
Idunn Skjerdingsstad (sjef), Hera Lyngstad og Finn
Brynestad

FORSIDE
Nora Birgitte Johansen og Eirin Mari Fossey

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM

For annonser: salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er eit sjølvstendig organ for studentar, utgjeve
av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir
delt ut gratis på lærestader i Trondheim med medlemsrett
i Studentersamfundet. Under Dusken kjem ut åtte gonger
i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam –
plakaten for god presseskikk. Det som tykkjer det vi skriv
om dei er ugreitt, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/dusken.no

@dusken.no

Ditta med stikkpille e litt so Jesus, eg forstår da ikkje heilt

LEDER

Bevisbyrde for bedre busstilbud

Velferdstinget i Ålesund, Gjøvik, og Trondheim har tatt opp kampen for at trondheimsstudenter skal få ta buss hjem om natta uten å betale i dyre dommer. Etter møte med Sør-Trøndelag fylkeskommune, har de fått beskjed om at fylkeskommunen ønsker dokumentasjon på at studentene vil ha et bedre tilbud på nattbuss. Man skal altså bevisføre studenters ønske om å spare penger.

At vi ønsker å komme oss hjem på nattetid uten å betale 100 kroner bør være det mest selvsagte i verden. Men da banale selvfølgeligheter og Velferdstingets politiske prioriteringer ikke er nok for fylkeskommunen, tillater jeg meg å presentere et knippe selvinnsamlet bevismateriale:

Bevis A) For 100 kroner kan du få fire Grandiosa original (hvis de er på salg).

Bevis B) En halvliter på Samfundet koster 59 kroner i helgene. Man kan altså få 1,7 øl for samme prisen som en tur med nattbussen.

Bevis C) 100 kroner holder også til et kilo Norvegia. Det sier vel egentlig alt.

Og **hvis det ikke** er nok, så kan jeg nevne trygghet på nattetid, dårlig studentøkonomi, ambisjon om å være den beste studiebyen, og de allerede hinsides dyre periodekortene.

Leder i Velferdstinget Ida Medina Jodanovic uttaler til Under Dusken at det føles som om fylkeskommunen ikke stoler på studentene. Kanskje handler det også om et ønske om å utsette prosessen? Krav om dokumentasjon gjennom spørreundersøkelser, intervju, og tilbakemeldinger er fullstendig overflødig byråkratisering, og det er vanskelig å se noen annen konsekvens enn at Velferdstinget får mer arbeid og fylkeskommunen får mer tid.

Men hvis fylkeskommunen vil ha dokumentasjon, så får vi gi dem det. Det bør ikke være for vanskelig. Hvis Lånekassen så skulle ønske dokumentasjon på behovet for stipend kan vi sikkert finne det også.

TONJE JACOBSEN
Redaktør, Under Dusken

FRA ARKIVET Under Dusken #1 1985

TIPS OSS
tips@studentmediene.no

ILLUSTRASJON: Astrid Böhler

Den intetsigende C-en

Etter en vellykket prøveperiode har UiO innført automatisk begrunnelse av eksamens-karakteren. Det er på tide at NTNU følger etter.

KOMMENTAR

MARIA NORUM

Journalist

Karakterer er relativt, sier foreleserne. Men ifølge de generelle vurderingene skal en A være en «fremragende prestasjon, som utmerker seg» og en C skal «være helt middels, med noen større mangler». Jeg vil gjerne bruke karakteren til å bli bedre før neste eksamen, men at min eksamensbesvarelse er «helt middels» sier meg ikke mer enn at det kunne gått både bedre og verre. Bokstaven gir meg ikke svar på hva jeg gjorde bra, hva som kunne gått bedre, eller hvor jeg viste «selvstendighet og vurderingsevne». Ikke vet jeg, og den intetsigende C-en passerer med et skuldertrekk og går i glemmeboka. Det bør være i alles interesse at studentene får en tilbakemelding de kan ta med seg videre for å bedre framtidige prestasjoner, derfor er ikke bokstavkarakterer tilstrekkelig.

Dagens ordning krever at studenten selv må be om begrunnelse for karakter gitt på eksamen. Deretter er universitetet lovpålagt å gi en begrunnelse. Først etter denne prosessen, som gjerne tar lang tid, kan studenten klage på karakteren. Dette er en unødvendig tungvinnt prosess, som kunne vært effektivisert betraktelig ved innføring av automatisk begrunnelse av eksamenskarakteren. Ved å ha en langdryg tilbakemeldingsprosess vanskeliggjør man en av de viktigste delene av læringen.

Et av de mest brukte argumentene mot automatisk begrunnelse er at det ikke er tilstrekkelig med kunnskap om den nye ordningen, men universitetene og høyskolene burde være ideelle arenaer for å prøve tiltak som kan bidra til læring. Ved UiO har de etter en vellykket prøveordning innført automatisk begrunnelse på blant annet lærerstudiet. Resultatene viser at kostnaden ikke er vesentlig høyere enn for dagens ordning. Tvert imot sparer automatisk begrunnelse tid hos både sensorer, administrasjon og studenter. Ifølge undervisningsleder Kristi Engelian ved UiO, er sensorene selv enige i at det er mindre

ressurskrevende å skrive begrunnelse i forbindelse med karaktersetting enn å måtte rote gjennom karakterbunken mange uker etterpå.

Læringsprosessen stopper som kjent ikke når du heseblesende har levert inn alle eksamens-besvarelser og skrivekrampa har gitt deg senebetennelse. Læringsprosessen er kontinuerlig. I Studiebarometeret skårer NTNU gang på gang dårlig på både tilbakemelding og studentmed-virkning, og hver gang blir det snakket om hvor viktig det er med tilbakemelding for å bedre læringsutbyttet og hindre frafall. Derfor synes jeg det er ganske pinlig at man velger å ikke gi begrunnelse ved den viktigste vurderingssituasjonen man har som student. Dette minsker læringsutbyttet og er et tap for studentene. Om du håver inn en A eller ender opp med en D er det antakeligvis fortsatt rom for forbedring, og det vil ha en verdi å få tilbakemelding, uansett hvilken karakter du får.

Bedriftene inntar Dragvoll

Karakter eller karakterer, hva ser arbeidsgiverne egentlig etter under Karrieredagen?

TEKST: Maria Norum, Sindre Cottis ILLUSTRASJON: Inger Sidonia Krajci

En rekke kjente bedrifter er til stede under Karrieredagen ved NTNU Dragvoll 7. februar. Blant dem er det store variasjoner, men felles for alle er at de er ute etter å vise seg fra sin beste side for de kommende arbeidstakerne, nemlig studentene. Engasjement utenom studiene kan bidra til at du skiller deg positivt ut som jobbsøker hos mange bedrifter. Nav Sør-Trøndelag, Trondheim Kommune, og departementene er eksempler på disse.

Faglig bredde i Nav

Nav Sør-Trøndelag har i mange år vært med på Karrieredagen, og ser nok en gang fram til å komme i kontakt med potensielle arbeidssøkere fra alle fagfelt. – På Dragvoll er det kjempemange spennende studenter som vi tror kan ha en framtid i Nav. Det er kanskje lett å tenke at vi hovedsakelig består av sosionomer, men det gjør vi absolutt ikke. Vi har et bredt utvalg av utdanninger representert, sier Bodil Sandbakken fra Nav Sør-Trøndelag. Samtidig som fagene ved Dragvoll i seg selv er interessante for Nav, så framhever Sandbakken at de også er ute etter folk som har gjort seg gode erfaringer utenfor studiene. – Det er ikke før det er likt mellom to kandidater at vi vil gå inn og se på karakterer. Vi ser mest på hva slags erfaring arbeidstakeren har, hvilken kjennskap

personen har til Nav, og hvilke tanker personen har rundt selve politikken vår. At man er aktiv og har interesser som går utover bare det å studere er positivt, sier Sandbakken.

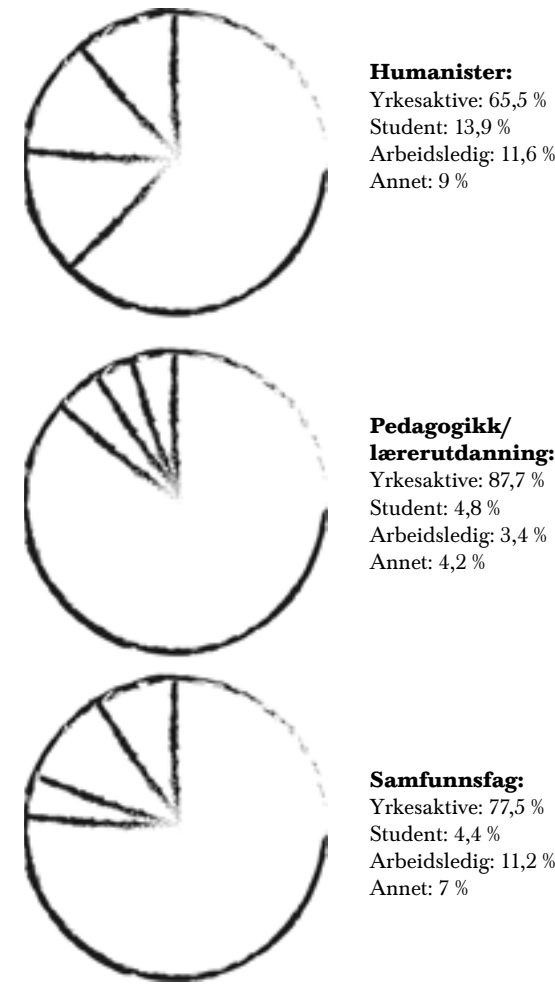
Kritiske tenkere til kommunen

Trondheim kommune framhever også de positive sidene ved bredden av studier man har ved Dragvoll, og særlig de analytiske evnene studentene tilegner seg. – Hva vi tenker er positivt med Dragvollstudenter er at de har veldig mye allmennkunnskap som er utrolig nyttig. Det å kunne sammensette, framstille og analysere stoff er enormt viktig for oss, sier Anne Reinton fra Trondheim Kommune. Reinton framhever også at faglig prestasjoner nødvendig, men at det ikke nødvendigvis er karakterene som avgjør om man får seg jobb i kommunen. – Så lenge man har et tilstrekkelig høyt faglig nivå og har klart å komme seg gjennom studiet så blir karakterene fort glemt. Da er det heller hele bildet som teller, sier Reinton.

Samfunnsinteresse i departementene

Departementene ansetter hovedsakelig statsvitere, samfunnsøkonomer og jurister, men de trenger også

Et halvt år etter endt utdanning:

Kilde: Nifus, «Humanister i arbeidslivet» (2016)

andre faggrupper. Ved å være på Dragvoll ønsker de å framheve dette.

– Vi har veldig mye forskjellig i departementene, så selv om man ikke er innenfor de faggruppene vi har mest av så bør man søke. Hver gang vi kommer til universitetene finner vi ut at det finnes enda flere fagkombinasjoner enn vi visste om, og det er veldig spennende, sier rådgiver Katrine Langseth fra departementene. I likhet med Nav Sør-Trøndelag og Trondheim kommune er faglige prestasjoner sentralt også hos departementene, men i likhet med de to andre bedriftene så teller det heller ikke for alt. – Søkere må være samfunnsinteresserte, og de må ha interesse for fagfeltet de ønsker å jobbe med. Det er også veldig spennende hvis de har drevet med noe annet ved siden av studiene. Det gir pluss i boka, men jeg kan ikke legge skjul på at faglige prestasjoner også er viktig. Det å ha fullført innen normert tid, ha gjennomsnittlig gode karakterer og lite fravær er noe vi setter pris på, sier Langseth. **UD**

– Humaniora og teknologi går hånd i hånd

Humaniorastudenter sliter mer enn andre med å komme ut i jobb. Likevel mener leder i Samfunnsviterne at de gir viktig kompetanse for framtidens arbeidsmarked.

TEKST: Maria Norum, Sindre Cottis FOTO: Sindre Cottis

Studenter med nordisk, norsk og andre språkfag kommer seg lettest ut i jobb, mens de som har studert arkeologi, kunsthistorie, litteraturhistorie, filosofi, og idéhistorie er de som sliter mest med å få seg jobb etter studiene. Selv om de aller fleste får seg jobb, er det mange som får seg jobb der arbeidsoppgavene ikke er særlig relevante i forhold til deres formelle kompetanse.

Ifølge Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (Nifus) rapport «Humanister i arbeidslivet» fra 2016 går nyutdannede humanister sjeldnere rett ut i arbeidslivet sammenlignet med andre studenter med høyere grad. Dette skyldes at det er flere som fortsetter utdanningen etter

mastergrad, men også fordi det har vært en sterk økning i antall studenter som studerer fag som idéhistorie, litteraturvitenskap og filosofi, hvor det er mange om beinet på arbeidsmarkedet.

– Vi trenger humaniora

Leder Merete Nilsson i Samfunnsviterne mener utdanninger innen humaniora og samfunnsvitenskap gir viktig kompetanse, med relevans for framtidens arbeidsmarked. – Komplekse utfordringer må møtes med tverrfaglige og flerfaglige løsninger og perspektiver. Teknologisk utvikling skjer raskt, og det er viktig at humaniora og teknologi går hånd i hånd for å skape

nyutvikling i framtidens arbeidsliv. Det er nettopp i møte med det menneskelige at teknologien når sitt fulle potensiale, sier Nilsson. Videre er Nilsson klar på at det er viktig å ha tett kontakt mellom studentene og arbeidslivet. Tiltak som for eksempel karrieredager er viktig for å synliggjøre mulighetene man har som nyutdannet innen humaniora og samfunnsfag. – Vi ser at kontakten mellom arbeidslivet og studentene er bedre på andre fagområder. Denne typen kontakt er viktig for at studentene skal skjønne hva de kan bruke utdanningen sin til, sier Nilsson. **UD**

Trenger du tannlege?

Studenter får undersøkelse med to røntgenbilder for kun:

290kr

(Gjelder første besøk for nye pasienter)

10%

Studentrabatt på alle tjenester

En av Norges største tannklinikker og fagmiljø for privatpraktiserende tannleger

Sentralt lokalisert på Trondheim Torg

dine tenner

tlf: 73 99 19 99

www.tannlegetrondheim.net

Seks på campus om karrieremuligheter

TEKST: Ingeborg Nyrud FOTO: Sindre Cottis

Selv med realistiske karriereplaner kan det virke vanskelig å oppnå det flest studenter til syvende og sist ønsker, å få seg jobb. Her er seks studenters tanker om livet etter Dragvoll.

Spørsmål:
1. Hva studerer du?
2. Har du noen karriereplaner? Er de realistiske?
3. Ser du for deg at det vil ta tid å få jobb?

Olav Bergo (22)
1. Musikkvitenskap, bachelor.
2. Jeg vil aller helst bli rockestjerne, men det kan bli litt vanskelig. Jeg vil aller helst gjøre det jeg liker, så jeg tar det derfra.
3. Ja, det kan ta litt tid.

Mads Nilsen (20)
1. Film- og videoproduksjon, bachelor.
2. Jeg har lyst til å jobbe med film, enten som regissør eller skuespiller. Jeg tenker at hvis man virkelig vil, så får man det til.
3. Det kan ta litt tid å få meg jobb, men det vil skje.

Herman Morken (22)
1. Statsvitenskap, master.
2. Litt usikker, jeg har foreløpig nok med å tenke på studier. Drømmen er å jobbe innen risikoanalyse, og det er ikke helt urealistisk - jeg har tatt litt fag med tanke på det.
3. Etter hva jeg har hørt av bekjente, tipper jeg det vil ta noen måneder.

Halvor Mære (24)
1. Samfunnsøkonomi, integrert master.
2. Jeg er veldig usikker, men en solid jobb er Norges Bank, hvis jeg vil satse på karriere. Det er absolutt realistisk hvis jeg jobber målretta mot det.
3. Jeg tror det er gode muligheter for at jeg kan få meg en relevant jobb uten å bruke noe tid.

Marie Bonsaksen (19)
1. Historie, bachelor.
2. Kanskje jeg skal studere noe mer etter bachelor. Jeg aner ikke hva jeg vil jobbe med nå.
3. Jeg tror man kan jobbe med mye med bakgrunn innen historie, og jeg tror ikke det vil ta så lang tid å få jobb.

Anna Stomsvik (23)
1. Nordisk, master.
2. Jeg vil gjerne jobbe innenfor en informasjons- eller kunnskapsbedrift, kanskje forsker i Språkrådet. Det er ikke urealistisk, men siden jeg ikke vil bli lærer er det vel litt vanskeligere å få jobb.
3. Ja, jeg må regne med å bruke litt tid. Det må alle.

NTH-RINGEN

Ditt vitnemål i gull

– Hele greia ser halvferdig ut

Til høsten stenges Itslearning og Fronter, og erstattes av Blackboard. Noen av studentene som har testet systemet har måttet ty til Google Drive for å få levert oppgaver.

TEKST: Lisa Botterli Flostrand

ARKIVFOTO: Eirik Åsheim

– Det er mange ting som gjør at Blackboard er vanskelig, men hovedproblemet er at det er utrolig uoversiktlig. Brukervennligheten er virkelig lav, sier Nina Fridtun.
Fridtun er på sitt første studieår ved lektorutdanningen i kroppssøving og idrettsfag. Hun har brukt Blackboard i emnet Pedagogikk 1, og sier at systemet er veldig vanskelig å bruke.
– Designet er kjedelig, hele greia ser egentlig halvferdig ut. Det skal også utrolig mye klikking til for å kunne navigere seg rundt, sier hun.
Blackboards pilotprogram går over to semester før det skal tas i bruk av alle NTNUs studenter til høsten. Fridtun forteller at de ofte gir tilbakemeldinger om problemene, men at hun ikke kan se at det har blitt gjort noen vesentlige forbedringer av systemet.
– Jeg føler ikke at vi blir hørt. Jeg skulle ønske det fantes et system hvor vi kunne gi tilbakemeldinger direkte til de det gjelder, i stedet for at foreleser må være et mellomledd, sier hun.

Klarte ikke levere oppgave

Det er ikke bare studenter selv som fortviler over Blackboards manglende brukervennlighet.

Universitetslektor Elise Farstad Djupedal ved NTNU mener at Blackboard har blitt mye bedre enn i høst, men at det fremdeles er store mangler i basisfunksjoner som gjør systemet krevende å bruke.
– Studentene jeg underviser sier at Blackboard både ser bedre ut og fungerer bedre enn Itslearning. Dessverre fikk vi en knekk i forrige uke da vi innså at studentene rett og slett ikke klarte å levere en innlevering.
Problemet lot seg ikke løse, og foreleserne opprettet en mappe i Google Disk som innleveringsmappe for studentene. Det er ingen optimal løsning, da dokumentene blir liggende åpne for alle studentene i emnet. Farstad Djupedal er helt åpen for at dette kunne ha skyldtes en menneskelig feil, men at det hele uansett blir en uheldig situasjon.
– Jeg synes det er synd, for det ødelegger forholdet mellom studentene og foreleserne når slike ting skjer, sier hun.

Ikke helt klart til høsten

Prosjektleder Vegard Stuan i Blackboard forteller at de er klar over at studentene har hatt flere problemer med systemet.

– Vi jobber kontinuerlig med å forbedre systemet, og vi gjorde også en brukerundersøkelse etter pilotfasens første semester. Vi fikk mange nyttige tilbakemeldinger, sier Stuan.
Blackboard har i dag en integrert plagiattkontroll, men denne skal til høsten byttes ut med systemet «Urkund». Dette skal være på plass til høsten, men Stuan kan ikke love at alle problemene med brukervennligheten er løst til semesterstart.
– Vi kommer til å gjøre forbedringer av brukeropplevelsen også etter at det tas i bruk for fullt til høsten, sier han.
NTNUs kontrakt med Itslearning løper snart ut, og systemet stenges 15. juli. Stuan poengterer at på grunn av tidspresset måtte et nytt system på plass fort, og at det derfor er mulig at Blackboard ikke står ferdigstilt til den skal brukes for fullt.
– Alt i alt er vi fornøyd med pilotperioden. Det har vært tilbakemeldinger som går på at systemet ikke fungerer, men vi har også fått mange tilbakemeldinger som er svært positive, sier Stuan. **UD**

OPPRØRT: Amin Haddadi er redd for konsekvensene ved innreiseforbudet.

FOTO: Vegard Giskehaug

Universitetene reagerer på USAs innreiseforbud

Forlater den norske stipendiaten Amin Haddadi (33) USA, kan doktorgraden ryke. En samlet front av norske rektorer reagerer nå på Trumps innreiseforbud.

TEKST: Ingrid Sørensen, Abdirahman Hassan

Forrige uke ble det kjent at personer som reiser fra syv hovedsakelig muslimske land Libya, Somalia, Iran, Irak, Syria, Sudan og Jemen nektes inngang til USA. Innreiseforbudet rammer ikke kun flyktninger og personer fra de sju utnevnte landene, men også personer med dobbelt statsborgerskap hos et av de aktuelle landene.

– For meg kan det i verste fall bety at jeg må avbryte oppholdet i USA og endre mine planer for doktorgradsarbeidet, forteller en bekymret Haddadi.

Haddadi er for tiden på et studieopphold ved Berkeley University i forbindelse med sin doktorgrad. Han har bodd mesteparten av livet sitt i Norge og er norsk statsborger. Siden han er født i Iran, rammes likevel av innreiseforbudet han. Mye av forskningen hans er basert på å studere to sykehusprosjekter i blant annet Norge, noe som ikke lar seg gjøre med det nye innreiseforbudet.

Rektor varsler reaksjoner

Rektor Gunnar Bovim ved NTNU er bekymret for konsekvensene av Trumps politikk. Til Universitetsavisa har han tidligere uttalt at han frykter et mindre tolerant USA. Til Under Dusken forklarer han dette nærmere:

– Som rektor er jeg svært opptatt av akademisk frihet. Her har USA alltid vært et forbilde. Vi har hatt mye forskningssamarbeid med universitetene der nede og ønsker å fortsette med dette. Da er det særlig viktig at forskere får lov til å opprettholde friheten sin til å si hva de mener og forske på hva de har lyst til, poengterer Bovim.

Samtlige universitetsrektorer i Norge har som følge av innreiseforbudet nå kontaktet den amerikanske ambassaden. Rektorene har gjennom Universitets- og Høgskolerådet sendt et brev til den amerikanske ambassaden. I brevet ber rektorene

INNREISEFORBUDET

- President Donald Trump innførte 27. januar et midlertidig innreiseforbud som omfatter syv land med muslimske majoritet.
- Borgere av Libya, Somalia, Iran, Irak, Syria, Sudan og Jemen, nektes inngang til USA for en periode på 90 dager.
- Begrunnelsen for forbudet er ifølge Trump å hindre radikale islamister i å utføre terrorhandlinger.
- Innreiseforbudet rammer også flyktninger og borgere med dobbelt statsborgerskap.
- Ingen i USA har siden 1975 blitt drept som følge av en terroraksjon gjennomført av borgere fra de sju nevnte landene .

Kilde: CATO-Instituttet

BEKYMRET: NTNU-rektor Gunnar Bovim er redd for den akademiske friheten.

FOTO: Hans Fredrik Sunde

– Utviklingen i landet bekymrer meg og mine rektorkolleger. Derfor tar vi nå grep.

Rektor Gunnar Bovin ved NTNU

om et møte med ambassaden for å klargjøre situasjonen videre.

Frykter ytterligere konflikter

På det personlige plan er Haddadi ikke i stand til å møte verken familie eller kjæreste. Likevel er det ikke de praktiske konsekvensene som bekymrer han mest.

– Jeg er mye mer bekymret for hva dette tiltaket gjør med samholdet mellom mennesker og folks oppførsel. Å stenge grensene på denne måten sprer en frykt blant folk som ikke har rot i virkeligheten. Dette vil splitte oss som mennesker og føre til enda større konflikter i framtida.

Haddadi kan også fortelle at det øvrige forskningsmiljøet har reagert sterkt.

– Konferanser og reiser for kunnskapsdeling er en essensiell del av forskningsarbeid. USA er her en viktig bidragsyter. Dette vil definitivt sette begrensninger for utveksling av forskere og ikke minst kunnskap.

ANSA stiller seg svært kritiske

President Ole Kristian Bratset for samskipnaden for norske studenter i utlandet (ANSA) forteller

at de er kritiske til alle tiltak som er til hinder for internasjonal mobilitet, og som ellers gjør det vanskeligere for studenter å studere og utveksle på tvers av landegrenser. Han forklarer at ANSA følger saken nøye, men at de ikke arbeider konkret med den.

– Vi kan ikke spekulere i konsekvensene av forbudet så lenge ting er usikre og uavklarte, men det kan åpenbart ha negative konsekvenser for studenter fra de aktuelle landene, sier Bratset.

Videre forklarer han at det ikke har vært noen norske studenter som har kontaktet dem etter at innreiseforbudet ble vedtatt.

– Vi har et informasjonssenter som kan bistå studenter som ønsker å studere i eller utveksle til USA og så lenge situasjonen er uavklart og ikke påvirker norske studenter veiledes det deretter. Dersom situasjonen utvikler seg vil vi holde oss oppdatert, opplyser Bratset.

– Ordren setter oss mange år tilbake

Haddadi har til slutt en oppfordring til norske studenter:

– Jeg vil be alle studenter om å formidle fakta

og gjennomskue løgn og negative stereotyper. Å assosiere alle fra Midtøsten med terrorisme og en konservativ religion er som å assosiere alle kristne med KKK. Det er meningsløst og fullstendig feil, poengterer han.

– Jo større de grunnløse fordommene blir, jo større blir avstanden mellom oss mennesker og jo verre blir situasjonen. Det blir viktigere enn noensinne å formidle fakta korrekt.

I spørsmålet om framtida forholder Haddadi seg optimistisk.

– Innerst inne håper jeg reaksjonene fører fram og forbudet blir opphevet. Verden har forsøkt å viske bort grenser, murer og rasisme de siste 50-60 årene. Denne ordren kan enten sette oss mange år tilbake i tid eller bringe oss nærmere enn før, sier han.

Merknad: En føderal dommer utstedte 3. februar en landsomfattende midlertidig forføyning mot innreiseforbudet. Justisdepartementet anket avgjørelsen, men dette kravet ble avvist av en ankeinstans i San Francisco. UD

SKUFFET: Essam Elkorghli er veldig skuffet over at han kanskje ikke kan komme til Trondheim.

Dropper ISFiT av frykt for Trumps innreisenekt

En libysk student i USA som etter planen skulle delta på ISFiT, har nå valgt å avstå fra reisen i frykt for innreiseforbudet.

TEKST: **Tonje Jacobsen** FOTO: **Privat**

Essam Elkorghli er opprinnelig fra Libya, men studerer nå på St. Olaf College i Minnesota i USA. Han skulle delta på ISFiT-festivalen i Trondheim fra 9. til 19. februar, men nå ser det ut til at Elkorghli ikke kommer til Norge likevel.

– Elkorghli tør ikke å reise fra USA i fare for å ikke slippe inn igjen. Situasjonen er veldig usikker etter at innreiseforbudet ble vedtatt, forteller pressesjef, Dag Audun Kårtvedt i ISFiT.

Elkorghli var den eneste deltakeren på ISFiT med bakgrunn fra Libya.

– Det ser mørkt ut

Forrige uke ble det kjent at president Donald Trump har innført innreisenekt i USA for personer fra Libya, Syria, Iran, Irak, Somalia, Sudan, og Jemen.

Det er dette vedtaket som gjør at Elkorghli nå velger å ikke reise til Norge.

– Vi holder dialog med deltakeren for å følge opp situasjonen, men festivalen nærmer seg og det ser mørkt ut. Det ser ikke ut til at han får kommet hit, sier Kårtvedt.

Videre forteller Kårtvedt at ISFiT arbeider med å ferdigstille et debattinnlegg adressert til utenriksminister Børge Brende og Kåre Aas, Norges ambassadør til USA. De ønsker å sette fokus på den problematiske situasjonen som har oppstått, og håper det kan bidra til å legge press på Det hvite hus.

– Det er vanskelig å gjøre noe med situasjonen når bestemmelsen kommer fra så høyt hold. Vi må bare gjøre det vi kan.

– Et eksempel på diskriminering

Elkorghli hadde allerede gjort nødvendige forberedelser for å få reise til Norge, og betalt for flybilletten. Han har tidligere studert i Norge. Han gikk på United World College i Flekke i Sogn og Fjordane fra 2012 til 2014, og deltok også på The International Summer School i Oslo i fjor.

Det er noe usikkert hvorvidt Essam vil bli stengt ute fra USA dersom han reiser, men per nå vil han ikke ta sjansen på det, opplyser Kårtvedt.

– Dette er virkelig et eksempel på diskriminering. Dette viser jo akkurat hvorfor ISFiT trengs. Det er viktigere enn noen gang å samle studenter på tvers av skillelinjer for å komme fram til felles løsninger på utfordringene vi står overfor, sier han. **UD**

DELTIDSJOPP VED NTNU?

Læringsstøttesenteret ved NTNU søker studenter som kan tenke seg en lærerik og utfordrende jobb knyttet til e-læringssystemet Blackboard.

NTNU er i ferd med å skifte e-læringssystem. Itslearning og Fronter forsvinner ut, og fra høsten 2017 vil alle emner finnes i Blackboard. I den anledning søker vi studenter med pedagogiske evner og teknisk interesse som skal jobbe med å bistå faglærere i overgangsfasen.

Arbeidsoppgaver vil inkludere

- Kurs og opplæring av faglærere i plenum
- Holde workshops
- Brukerstøtte
- Hjelp til emneflytting og overføring av innhold
- Utarbeiding av dokumentasjon og opplæringsmateriell

Vi kan friste med

- Lønn på 148,60 kr/time
- Fleksibel arbeidstid, ca. 8-10 timer i uka
- Verdifull arbeidserfaring
- Mulighet til å være med påvirke implementeringen av Blackboard ved NTNU
- Jobb ut 2017, med mulighet for forlengelse

For mer informasjon se s.ntnu.no/deltidsjobb

Søknadsfristen er 19. februar

Hvordan bli full, med konto på (nesten) null?

Enten du er fersk student i Trondheim by, eller bare fersk på utelivet, vil denne guiden kunne være til hjelp.

TEKST: Felix Seifert FOTO: Hans Fredrik Sunde

Du ser kanskje rødt når servitøren slår inn halvliteren til den nette sum av 94 kroner? Du nærmer deg smerteterskelen for studentbudsjettet. Fortvil ei mer! Jeg skal fortelle deg hvor du kan få rabattert alkohol, dag for dag.

Blåmandag

Mandag går startskuddet! Du er kanskje litt sliten fra forrige uke, og du synes det er litt lenge til helg? Det er en blåmandag sier du? Da er Sot på Solsiden det perfekte stedet for deg. De kjører «blåmandag» etter klokka 18. Konseptet passer også for de yngste, da det er 18-årsgrense fram til klokka 22. Denne dagen får du halvliteren til 62 kroner.

Om du begynner å dra på årene og kondisjonen ikke er hva den en gang var, kan Diskoteket sprite opp dagen med «fella's blåmandag». Dette er et gjennomført konsept de har tatt med seg fra gamle BrukBar, som har vart i hele åtte år. Med drinker til 59 kroner og øl til 61 kroner, kan jeg love deg at det blir disko. Aldersgrense på 21 år.

Stilfull tirsdag

Tirsdag er dagen for å børste støv av skjorta, det er «classic Tuesday» på Raus. For den uvitende student ligger baren i krysset mellom Nordre og Carl Johans gate. De hever hverdagen med utvalgte drinker til 69 kroner.

Lillelørdag

Onsdag, eller «lillelørdag», gir nye muligheter for drinker. La ordet lillelørdag rulle på tungen, mens du muntert beveger deg mot Solsiden. Ta deg en pizza på Selma mens du bestiller en halvliter til 62 kroner.

Eller hva med en utvalgt drink til 60 kroner?

Når du først er på Solsiden, hva med å ta turen innom Barmuda? Ettersom helgene er plassert for langt fra hverandre, har de valgt å gi deg et utvalg drinker til 69 kroner.

En annen skjult perle for den utrente student, er Emilies Eld restaurant og bar. Like ved Prinsen-krysset finner du stedet som gir deg cocktails til 69 kroner. De har virkelig forstått ordet lillelørdag med sitt konsept «lillelørdag». Alkoholritt alternativ er også tilgjengelig.

Mulighetenes dag

Torsdag er dagen for valgmuligheter. Ønsker du en variert meny, kan Fire Fine mellom Solsiden og Bakklandet by på det meste. Hva med et glass vin til 60 kroner, en halvliter til 75 kroner, eller noen drinker til 69 kroner? Dette er også en gyllen anledning for en ung student til å oppleve den eldre gardes utested, da de normalt har 25 i aldersgrense.

Hvis du føler deg helt spinnvill kan Raus gi deg musserende drikker til 79 kroner på «sparkling Thursday». Er man en liten gjeng, eller bare veldig tørst, kan de by på en flaske cava til 250 kroner.

Hvis det kun er god stemning og øl som frister, kan «urban Thursday» være ideelt. Stedet er nattklubben Wildside, nederst i Nordre. Med Trondheims trolig billigste halvliter til 36 kroner kan det ikke slå feil.

Dagen for belønning

Fredag går ferden tilbake til Emilies Eld. Studentlivet er en jobb. Det krever en innsats, og med innsats kreves det belønning. Så hva er vel bedre enn «after work» på Emilies Eld? Med en flaske musserende til 200 kroner er det all grunn til å feire.

Levras restitueringsdag

Lørdag våkner de festglade trønderne. Som den iherdige student, har du nå festet kontinuerlig i fem dager. Det er på tide med restituering. Tenk på levra. Samtidig kan det være lurt å åpne bøkene for å ta igjen tapt skole. Du vil jo bestå eksamen, så du kan fortsette feiringen til neste semester?

Schprudle-søndag

Søndag kommer ukens høydepunkt, schprudle-søndag! Nå er det virkelig på tide å slå ut håret, for Barmuda kjører «cava-søndag». Med varmelamper er det muligheter for å sitte ute, selv på en kald vinterdag. Likevel blir stedet fort fullt. På med finstasen! **UD**

GUIDE TIL GUIDEN

• Vi har fokusert på de stedene som i hovedsak selger alkohol, og ikke mat.

• Der alder ikke er nevnt, er aldersgrensen 20 år.

• De stedene som ikke selger øl i 0,5l har vi omregnet til desilitersprisen.

• Samfundet vil ikke uttale seg på om de har noen faste konsepter.

Rask, billig middag

Med 30 kroner og 30 minutter kan du lage middag for to dager eller to personer, avhengig av sivilstatus.

TEKST: Eirik Vågeskar FOTO: Kris Monsen

Uten disse oppskriftene hadde jeg aldri overlevd studiene. De holder til to dager, kan varmes opp igjen i mikro, er næringsrike, og smaker så godt at du kan by gjester på dem. Attpåtil er råvarene så billige at du har råd til minst én god øl i helgen.

Kikerter i spisskummensaus

Tar ca 20 minutter.
Funker best til hverdags.

Ingredienser:

Krydder og løk:

- Olje til steking
- 2 ss finhakket løk
- 1 ss hvitløkspulver (ev. 1–2 fedd)
- 2 ss spiskummen
- Chilipepper, hakket eller pulver, etter ønske.

Det som metter:

- 2 bokser kikerter
- ½ buljongterning
- 2 dl vann
- Litt sitronsaft

Tilbehør:

- Ris (ca. 2 porsjoner)

Framgangsmåte::

1. Kok ris etter oppskriften på pakken. Skyll risen godt på forhånd for bedre resultat.

2. Finhakk løk.

3. Ta alt under «krydder og løk» i en kasserolle. Sett platen på full styrke. Når platen er begynt å bli varm, skru ned til ca. halv styrke. Bruk akkurat nok olje til at krydderet ikke virker tørt. Rør av og til, slik at det ikke svir seg. Vær forsiktig med chilien, og ta heller mer til slutt.

4. Skyll kikertene. Få bort all lake.

5. Ha alt under «det som metter» i kasserollen. Kok opp med full styrke og skru så ned til lav varme. Begynn med 1–2 ts sitronsaft og smak til. Ha i litt salt om du ønsker, men det trengs neppe. Når kikertene har fått smak, er de ferdige.

Vegetar bolognese

Tar ca 20–30 minutter.
Kan lages når man får gjester.

Ingredienser:

- 2 ss smør
- En skvett matfløte

Det som metter

- 1 dl revet gulrot
- 1 boks grønne linser (litt over 1 dl)
- 1 boks hakkede tomater

Krydder og løk:

- Olje til steking
- 2 ss finhakket løk
- 1 ts hvitløkspulver
- 1 ts oregano
- ½ ts rosmarin
- 1 ts basilikum

Tilbehør

- Valgfri pasta (2–3 porsjoner).

Framgangsmåte:

1. Kok pastaen etter oppskriften på pakken. Når den er ferdig og skylt, kan du ha på litt ekstra

virgin olivenolje for smakens skyld.

2. Finhakk løk. Ta alt under «krydder og løk» i en stekepanne. Sett platen på full styrke. Når platen er begynt å bli varm, skru ned til ca. halv styrke. Bruk akkurat nok olje til at krydderet ikke virker tørt. Rør av og til, slik at de ikke svir seg.

3. Skyll linsene. Få bort all lake.

4. Ha alt under «det som metter» i pannen. La det putre til det får litt mindre vassen konsistens. Ha i smør. Når det er smeltet, smak til med fløte og salt.

20% Studentrabatt!

Tannlege Karin Sofie Holm

Du finner klinikken i Dronningens gate 23
Ta med gyldig studentbevis til alle timer.

Bestilling av timer:
tlf: 73 53 17 52
eller gjerne på email:
post@karinsholm.nhn.no

Hjemmeside:
Facebook.com/TannlegeKarinSofieHolm

GLIMT FRA FORTIDEN: Forfatter og redaktør Ellisif Wessel tok mange bilder av den samiske befolkningen. Bildet er trolig tatt på starten av 1900-tallet.

Et mørkt kapittel i norsk forskningshistorie

Forskning bidrar ikke alltid til framgang. Skallemålinger på samene og oppgraving av skjeletter endte i diskriminering, krenkelse og en 100 år lang kamp.

TEKST: **Ronja-Helene Libakken**

De fleste kjenner til at nazistene benyttet funksjons-hemmede, psykisk syke, homofile og andre minoriteter til uetiske eksperimenter og forskning. Det er derimot ikke like kjent at Norge godkjente forskningsprosjekt på samene, som senere skulle føre til mye lidelse for den samiske befolkningen.

Plassert nederst på rangstigen

Rundt starten av 1900-tallet var storhetstiden for studier av fysisk antropologi og raseforskning i Skandinavia. Dette gikk ut på å måle og kartlegge rasenes fysiske og biologiske kjennetegn, for så å plassere dem i et hierarki. På toppen fant man den europeiske eliten, og nederst ble «primitive» menneskegrupper plassert, blant annet skoltesamene. Denne inndelingen la grobunn for mye av diskrimineringen og undertrykkelsen samene har møtt.

Riktignok må forskningsmetodene også sees i sammenheng med datidens evolusjonistiske og sosialdarwinistiske tankegang, hvor de sterkeste og mest tilpasningsdyktige samfunnsformene overlevde i kampen for tilværelsen. Samenes måte å leve av naturen på, med reindrift og fiske, ble den gangen ansett for å være primitiv og del av en utdøende samfunnsform.

Det hjalp heller ikke at den norske staten og majoritetssamfunnet gikk inn for en strengere fornorskningsspolitikk i samme tidsperiode. Den samiske kulturen og levemåten ble ansett som usivilisert. Samiske barn ble sendt til internatskoler, hvor det var ulovlig og straffbart for dem å snakke morsmålet sitt. Målet var å fjerne barna fra sine opphavsmiljø, slik at de lettere kunne integreres inn i det norske samfunnet og den norske kulturen.

Utsatt for urett

Mange forskere på denne tiden var preget av at samene allerede ble sett ned på, og dette reflektertes i forskningsmetodene som ble brukt. I 1915 ble 94 samiske graver gravd opp ved kirken i Neiden i Finnmark, til protest fra lokalbefolkningen. Utgravningene ble gjort på vegne av legen Kristian Emil Schreiner ved Anatomisk institutt ved Universitetet i Oslo, og det ble betalt fire til fem kroner per skjelett.

Dessverre var oppgravingen av de samiske skjelettene ikke den eneste krenkelsen samene ble utsatt for fra forskningens side. På 1930-tallet foretok rasebiologer skallemålinger på levende personer. Flere samer fikk hodeskallene sine målt. Samiske internatbarn var intet unntak, og ble i tillegg fotografert nakne.

TIL VENSTRE: Strand internat i Pasvik var Finnmarks første statsinternat. Bildet er fra 1945.
TIL HØYRE: Bildet er tatt under oppgraving av samiske levninger.

– Tråante er viktig fordi samer fortsatt, etter 100 år, kjemper for å bevare språket og kulturen, samt få anerkjennelse og respekt for det vi er.

SUSANNE HÆTTA

Deltaker, Tråante 2017

Mistet status som urfolk

På nettutstillingen til Finnmark Fylkesbibliotek finner man en rekke plakater som forteller historien om skoltesamene og skallemålingene. Her kan man lese at resultatet av de omfattende kartleggingene konkluderte med eliteindivider fra høyerestående kulturer var mer langskallet enn gjennomsnittet. Videre fastslo datidens forskere at samene kunne ha hatt to ulike avstamminger. Det første alternativet var at de var beslektet med kortskallede, nordnorske bastardraser, en blanding mellom sjøsamer, kvener og nordmenn. Det andre alternativet var at de stammet fra reindriftssamer, et fremmedelement som trolig innvandret til Norge mellom 900-1000-tallet. Disse konklusjonene førte til at samene mistet sin status som urfolk, og med det sine særskilte rettigheter til beskyttelse og å bli hørt i saker som angår dem.

Samene vant derimot tilbake statusen sin som urfolk i Norge etter lange kamper og politiske prosesser. I 1990 anerkjente Kongeriket Norge den 169. internasjonale ILO-konvensjonen, som omhandler urfolk og deres rettigheter. Konvensjonen trådte i kraft 5. september 1991 og fornyes hvert tiende år, så fremst den ikke sies opp. Dette er en forpliktelse og et løfte fra Norge om å støtte samenes arbeid med å bevare og videreutvikle sin samiske kultur.

Fikk levningene tilbake

I 2011 ble de 94 samiske skjelettene sendt tilbake og gravlagt på nytt igjen i Neiden. Professor emeritus Gunnar Nicolaisen ved Universitetet i Oslo ledet prosjektgruppen som var ansvarlig for overflyttingen og hadde da følgende kommentar til Dagbladet:

«Vitenskapsmennene gikk formelt riktig fram. De fikk tillatelse av Stortinget til å åpne gravene, men

det var en betydelig motstand mot utgravningene, og de lokale ble ikke spurt. Med dagens øyne kan man si at det var svært uheldig at man ikke tok hensyn til skoltesamenes syn, derfor ligger nok denne handlingen i en etisk gråsone.»

Dette er et kapittel i norsk forskningshistorie som ikke blir glemt, i hvert fall ikke av den samiske befolkningen. Så sent som i juli 2016 uttalte medlem i Sametingsrådet, Henrik Olsen, til fagbladet Forskningsetikk at han mente at forskning på samene må skje på det samiske samfunnets premisser, og at forskere må være bevisste på hva som er samisk etikk.

– Vi kan snakke om ufin forskning og misbruk, spesielt hvis vi går tilbake til raseforskningens tid. Jeg tror dette sitter i det kollektive minnet i det samiske samfunnet, sa Olsen da.

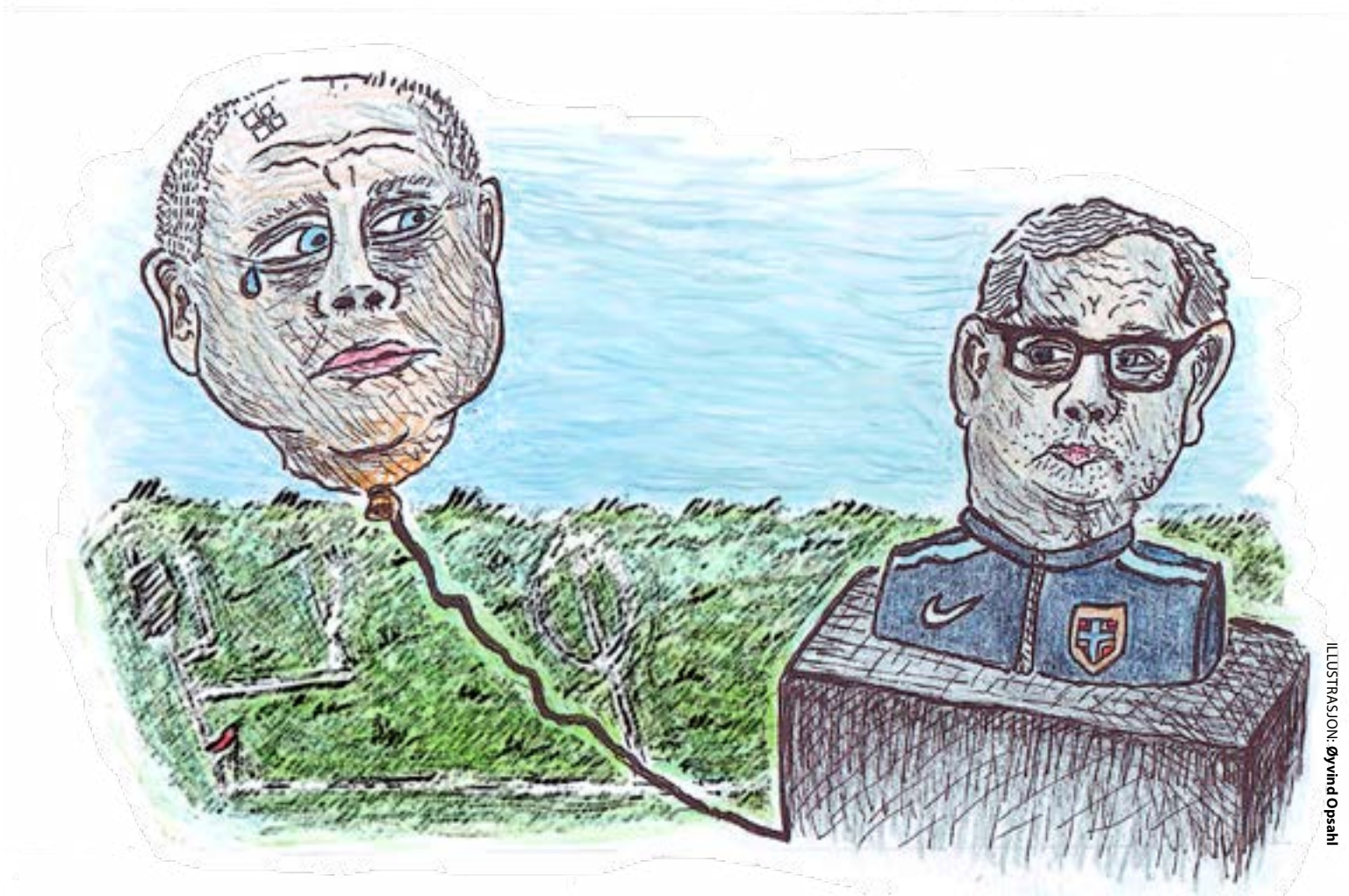
100 år i kamp

I disse dager feires Tråante 2017 i Trondheim, som markerer samenes kamp for demokrati, rettferdighet og mangfold. Tråante er en nasjonal feiring og et felles samisk jubileum som markerer 100-årsjubileet for det første samiske landsmøtet, som fant sted i Trondheim 6. til 9. februar 1917.

– Det er viktig fordi samer fortsatt, etter 100 år, kjemper for å bevare språket og kulturen, samt få anerkjennelse og respekt for det vi er. Vi har likevel kommet langt, og derfor er det viktig å minnes de som trakk opp noen av sporene for oss, sier fotograf og forfatter Susanne Hætta, som deltar på Tråante 2017.

For studentene i Trondheim er

ILLUSTRASJON: Øyvind Opsahl

Lagerbäck ny landslagssjef – NFFs vinst

Akkurat som en sprettbull? Ai. Akkurat som et fossefall? Ai. NFF har ansatt en dyktig landslags-sjef, men mesterskap er fortsatt et stykke unna.

KOMMENTAR

ANDREAS ALSTAD

Sportsjournalist

Det måtte selvfølgelig skje etter at vi i sportsredaksjonen subtilt gjorde narr av jakten på ny landslagssjef i forrige utgaves Rødt Kort-spalte. Det skal i vårt forsvar sies at selv ikke Norges dyktigste sportsjournalister hadde klart å få navnet. I tiden mellom innkallingen til pressekonferanse og annonseringen av Lars Lagerbäck virket flere journalister i villrede. På Twitter valgte Norges muligens mest respekterte fotballjournalist den noe

forvirrede varianten å fortelle hvem han visste *ikke* kom til å bli ny landslagssjef.

Anført av det briljante fotballmagasinet Josimar Fotballblad har NFF av ulike årsaker fått mye tyn over en lang periode. Her fortjener de skryt. Ikke nødvendigvis for å ha holdt tett om navnet, men for den metodiske tilnærmingen i trenersøket. I en tid der mye NFF foretar seg vinkles negativt, virker de her å ha hatt god kontroll. Solbakken var førstevalget, men navn som Bradley, Solskjær og Fagermo virker som en blanding av metodisk trenersøk, agentsnakk og smokescreen for journalister.

Mot slutten av Drillo II-perioden stilte flere seg spørsmålet om spillerne var i stand til å omstille seg fra klubb- til landslagsfotball. Spillerne spiller til daglig en klubbfotball som har utviklet seg seg i mer

offensiv anlagt retning enn da Drillo gjorde Norge til verdens nest best rangerte landslag på 90-tallet.

I så måte fortsetter NFF en lite tydelig stil som har vært siden nåværende toppfotballsjef Nils Johan Semb tok over for Drillo i 1998. Konservativ kontringsfotball blir overtatt av et håp om å spille mer kreativt og offensivt. Fotball som også kan underholde de uten sterk fotballinteresse eller klubbtilhørighet. Når forgjengerens filosofi ikke har gitt positivt utslag, er den åpenbare forklaringen at en ny stil vil røske opp i problemet. Det er en logisk feilslutning. En ny start kjennetegnes av at media ofte er positive og en spillergruppe utstråler et ønske om å imponere den nye sjefen. Perioden følges av at virkeligheten nok en gang innhenter oss og man snubler når det gjelder.

Da Per-Mathias Høgmo introduserte seg med en diktsamling og en sprettbull var tonen satt. Hans store ord med tvetydig innhold kokte med tiden ned til frustrasjon. Det fungerer når du er i medgang, men blir til en foss av motstand når ting butter imot. For la oss være ærlige: Landslagsfotball handler om resultater, og kun det. Det får man gjennom å sette opp et lag som utnytter de tilgjengelige spillerne best mulig. Under kamp trengs et kaldt og kalkulerende hode. Jeg tror ikke vi får et tilfelle der Lagerbäck setter opp en uprøvd konstellasjon med en midtbanespiller som spiss i en avgjørende kvalikkamp. A-landslaget er heller ingen treningsarena for unge spillere. Jeg tror ikke vi får se Martin Ødegaard kastet innpå, tydelig ute av form, i et smådesperat forsøk på å begeistre. Han kommer sannsynligvis til å bruke tiden fram til neste kvalikk på å sette et foretrukket lag.

Spørsmålet mange stiller seg er om Lagerbäck fremdeles har sulten som trengs. Dette er en mann som har trent landslag i 18 år og som hadde lagt opp etter EM. Han har ledet lag til seks mesterskap fordelt på Sverige og Island. Nigeria overtok han noen måneder før VM 2010, etter at han ikke klarte å lede Sverige til samme mesterskap. Han sa selv at det er den sportslige utfordringen Norges landslag byr på som trigget ham. Han hadde nok ikke tatt jobben om han ikke trodde det var mulig å nå et mesterskap.

Kan Lars Lagerbäck ta Norge til et mesterskap for første gang siden 2000? Hans merittliste tilsier at det er mulig, men la oss vente med å omtale ham som en frelser.

PS: La oss ikke prøve å kopiere islendingenes «Viking»-gest.

Siden sist

Dette har skjedd i sportens verden siden sist utgave av Under Dusken:

Sølv til håndballgutta

Søndag 29. januar tok de norske håndballgutta et historisk sølv i VM. Semifinalen ble en nervepirrende affære mot Kroatia, hvor de norske guttene til slutt vant 28-25 etter ekstraomganger, og klarte å ta seg til finalen for aller første gang. I finalen møtte de vertsnaasjonen Frankrike. Etter en strålende førsteomgang ble det tøffere i andreomgang. Resultatet ble til slutt 33-26 til Frankrike.

Gull i X-games

17 år gamle Marcus Kleveland fra Norge tok gull i slopestyle. To dager tidligere tok han sølv i snowboardingens nye OL-øvelse Big Air. Her utførte han i tillegg et historisk triks over det store hoppet, en quad cork 1800.

Ny landslagstrener

Det har vært spekulert lenge i hvem som blir Norges nye landslagstrener, og 1. februar ble det klart at Lars Lagerbäck tar over den jobben. Han har tidligere vært trener for Sverige og Island, og mange har forhåpninger om at han er mannen som skal redde det norske landslaget.

Sportsredaksjonen gir rødt kort til...

Sporten.com - Nettsiden som ble solgt til utlandet har blitt mye kritisert på sosiale medier for hvordan de framstiller sakene sine på nett. Det er usikkert om de prøver å være morsomme, eller om de rett og slett ikke vet bedre. Host, host, kanskje noen andre skal ta over?

David Beckham - En av verdens mest kjente personer skal ifølge Football Leaks ha forsøkt å bruke veldedighetsarbeidet med Unicef for å bli adlet. Greit nok, du har sikkert gjort et godt arbeid med Unicef, men å bli sint fordi du ikke blir adlet er like teit som å bli fornærmet for at du får mindre penger i konfirmasjons gave enn vennene dine. Du skal i det minste få et rødt kort fra oss.

Martin Atkinson - Chelsea - Arsenal. Enten er han blind, eller så mener han bruk av albue er greit når det gir mål. Hector Bellerin gikk ut med hjernerystelse. Alonso burde hatt kort. Vi gir Atkinson det røde.

SPORTSKALENDER

6. - 19. FEBRUAR

VM i alpint, St. Moritz
Norge tok én sølvmedalje i VM 2015. Alt ligger til rette for at de norske utøverne kan slå denne statistikken i år, med utøvere som Henrik Kristoffersen og Nina Løseth i storform.

9. - 19. FEBRUAR

VM i skiskyting, Hochfilzen
Norge tok totalt ni medaljer i VM i fjor. Fire gull, to sølv og tre bronse. Klarer de norske utøverne å slå den statistikken i år?

TORS DAG 9. FEBRUAR, 03.30

Privatlandskamp. Mexico
Får du ikke sove? Savner du å se Islands kamprop fra VM? Lurer du på om de klarer seg uten Lars Lagerbäck? Denne natten spiller Island privatlandskamp mot Mexico.

LØRDAG 11. FEBRUAR, 11.30

Skifestivalen, Gråkallen
Telemark-Alpint arrangerer Skifestivalen. Det blir uhøytidelig parallellslalåm, stilhopp (90-tall spesial) og chinese downhill i både jente- og gutteklasser.

LØRDAG 11. FEBRUAR, 18.30

Premier League
Storkamp mellom Liverpool og Tottenham. Begge lagene kjemper om de øverste plasseringene.

TIRS DAG 14. FEBRUAR, 20.45

Champions League
Hvis du ikke har funnet deg en date til valentines day, kan du trøste deg med 8-delsfinaler i Champions League. Benfica møter Borussia Dortmund, og Paris Saint-Germain får besøk av Barcelona.

ONSDAG 15. FEBRUAR, 20.45

Champions League
Fikk du ikke nok kamper dagen før, kan du få med deg to til denne onsdagen. Da møtes Bayern München og Arsenal, samtidig som fjorårets vinner Real Madrid tar imot Napoli.

DEBATT

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. Lengden på et innlegg begrenses til 3500 tegn inkludert mellomrom. Korte kommentarer og replikker begrenses til 1800 tegn. Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på dusken.no.

Kontakt debattredaktør Kjell Robin Skyberg Eikrem på debattredaktor@studentmediene.no

DEBATTKALENDER

TORSdag 9. FEBRUAR

Når: 11:30
Sted: Scandic Lerkendal
Veien til menneskerettigheter.

I sammenheng med Tråante 2017 arrangerer Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter seminar om urfolks rettigheter, med spørsmål og diskusjon.

FEBRUARY 9th - 19th

ISFIT plenary sessions.
During ISFIT 2017, there will be different plenary sessions and debates considering different themes. Their main theme this year is discrimination. More information about the different events can be found at isfit.org.

LØRDag 11. FEBRUAR

Når: 09.30
Sted: Nidarosdomens besøkssenter
Seminar om kvinners rettigheter anno 2017.

I forbindelse med Tråante 2017 arrangerer Sámi Nisson Forum (Samisk Kvinne Forum), Kvinneuniversitetet i Norden og Vefsn museum seminar om kvinners rettigheter og historie. Her deles også SNFs utviklingspris for 2017 ut.

TORSdag 16. FEBRUAR

Når: 19.00
Sted: Litteraturhuset i Trondheim
Framtidens universitet: For hvite menn som pusher 50.
Protest Pub og paneldebatt rundt universitetenes krav ved ansettelses av forskere, og hvilke føringer dette legger på hvem som kan gjøre forskerkarriere i framtiden. Legger NTNU til rette for topptunge team av menn som pusher femti?

ILLUSTRASJON: Øyvind Opsahl

– Styrk studenthelsetjenesten

Karina Laugen Nøstvik etterlyser større fokus på studentenes psykiske helse, og vil øke bevilgningene Sit får til dette fra Trondheim kommune.

KARINA LAUGEN NØSTVIK
Arbeiderpartiets Studentlag i Trondheim

Studentenes helse- og trivselsundersøkelse, Shot-undersøkelsen, kartlegger norske studenters helse og trivsel med hovedvekt på psykososiale forhold. I 2014 avdekket undersøkelsen noen dystre tall: Hver femte student i undersøkelsen rapporterer alvorlige psykiske symptomer. Forekomsten er dobbelt så høy blant studenter enn i normalbefolkningen i samme aldersgruppe, og dobbelt så høy blant kvinner enn hos menn. Likevel var det kun en tredjedel av de med alvorlige psykiske symptomer som rapporterte at de hadde søkt hjelp i løpet av det siste året før undersøkelsen ble utført.

De fleste studenter som sliter med lav studiemestring forteller om et negativt selvilde. Dette har ofte ringvirkninger som liten gjennomføringsevne, redusert livskvalitet og sosial ensomhet. Dette er problemer som de ansatte ved studentsamskipnadens psykososiale helsetjeneste er gode til å hjelpe studentene med. Den psykososiale helsetjenesten tilbyr unik spesialistkompetanse på et lavterskelnivå. Det er et ekstremt viktig og godt tilbud som forebygger videre alvorlige psykiske symptomer. Målet er at alle studenter som kontakter den psykososiale helsetjenesten skal få komme i gang med behandling innen ti uker. Dessverre er vi langt fra dette målet i dag. Ved å ikke behandle problemene tidlig, blir plagene større og mer alvorlige.

Trondheim kommune, med den politiske venstresiden i spissen, har i to år bidratt med 500 000 kroner til Sits psykososiale helsetjeneste. Disse

bevilgningene førte det første året til en halvering av ventelistene, fordi Sit fikk mulighet til å leie inn eksterne tjenester. Uten disse pengene hadde de gått i underskudd på budsjettet. Det er godt å vite at Trondheim kommune tar hver sjette innbygger i byen på alvor, men slik er ikke situasjonen for studenter ved mange andre studiesteder.

For å ta unna ventelistene helt, trenger de psykososiale helsetjenestene flere dyktige fagfolk. Arbeiderpartiets studentlag tar studentenes psykiske helse på alvor. Vi vil sørge for at en bevilgning på én million kroner blir øremerket psykososial helsetjeneste i kommuner hvor det finnes et studietilbud. Studenthelsetjenesten skal styrkes for å sikre et godt psykisk helsetilbud, også for unge voksne som studerer et annet sted enn i hjemkommunen sin.

ILLUSTRASJON: Benjamin Drews

Studentsamskipnaden – skipet som styres av studentene

Jørgen Gunderengen i Velferdstinget tar opp viktigheten av at Sit styres av studenter og sørger for å sikre velferden deres.

JØRGEN GUNDERENG
Organisatorisk nestleder for Velferdstinget i Gjøvik, Ålesund og Trondheim.

Studentenes hverdag har alltid vært preget av stor arbeidsmengde, lite søvn og et svekket velferdstilbud. Studentene er nemlig verken ungdom eller arbeidende voksne og har alltid falt mellom to stoler. Det var NTHs studenter som først uttrykte misnøye, da de i 1921 hadde fått nok av det dårlige tilbudet på utvalg av bøker, skrivesaker og kontorutstyr og opprettet sitt eget foretak «Tapir», av og for studentene.

På slutten av 40-tallet vedtok Stortinget en lov for å sikre studentenes velferd: «Loven om studentsamskipnader». Etter dette tok det ikke mer enn noen måneder før Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT) fikk sitt eget reglement og startet som en interesseorganisasjon uten fast ansatte. De neste tiårene vokste SiT både i størrelse og omdømme: studentbyer ble bygd, drift av mattilbud for studentene ble opprettet og Mediastud AS opprettes med Samfundet som medeier. På 90-tallet

og tidlig 2000-tallet videreutvikler SiT tilbudet sitt og tar i bruk merkenavnet «Sit». Store endringer skjer ikke igjen før det for to år siden ble vedtatt fusjon, og virksomheten i Gjøvik og Ålesund kom inn under Sit.

I dag kan studentene nyte godt av idrett, helse, kafé, bolig og flere andre velferdstilbud Sit står for. Dette har vært en kontinuerlig prosess for å videreutvikle tilbudet med det viktige prinsippet om at det *alltid* skal være av og for studentene. Sit har med denne strategien skapt et konkurransedyktig tilbud gjennom statlige friordninger og fristasjon på campus. Sit kan derfor ha lavere boligpris, bedre mattilbud og mer studentvennlige helseordninger enn konkurrenter i samme kategorier. For studentenes velferd er det viktig å verne om dette fortrinnet.

Man kan for eksempel se på kantinetilbudet til Sit, der store kantiner som «Hangaren» kan gå i overskudd, og kaféen på Dronning Mauds Minne Høgskole (DMMH) kan gå i underskudd. Hvis man åpner for andre aktører vil Hangaren kanskje få et billigere tilbud, men studentene på DMMH mister kaféen fordi fortjenestemarginen er for lav til å være konkurransedyktig. Styringen og prioriteringen av dette skjer ikke i et konsern med hovedkontor i Oslo

uten innblikk i studentenes hverdag. Det styres fra Gamle Kjemi på Gløshaugen, med studentflertall i konsernstyret.

Disse representantene er valgt av studentene, og tar på seg et enormt viktig verv når de blir valgt til konsernstyret. De skal stå til ansvar for egne valg, og sørge for at samskipnaden tar avgjørelser som sikrer drift og garanterer et stadig bedre tilbud for studentene. Styrerepresentantene er tradisjonelt alltid studenter, og deres påvirkning synes i alle tilbudene til Sit. Spesifikt ser man studentenes rolle i den store kjellersaken fra 2016 – der konsernstyret i Sit, etter signal fra Velferdstinget, gikk med på et kompromiss om å utrede muligheten til gjenåpning av tilbudet. Det er i disse rollene vi er avhengige av engasjerte studenter, mennesker som skal ta avgjørelsene som former sine medstudenters velferdstilbud.

Velferdstinget velger i februar to nye styremedlemmer som skal ta over for Kaja Istad og Vegard Vefring, det viktigste valget Velferdstinget gjør i løpet av et år! Allerede 1. april trer de nye styremedlemmene inn i rekkene, og skal de neste to årene utgjøre en uerstattelig del av mannskapet på det store skipet vi kaller Sit.

Samisk jubileumsår

I år er det hundre år siden samenes første landsmøte. Elen Ravna i Saemien Studeenth Tråantesne skriver om det å være samisk student i Trondheim.

ELEN RAVNA
Saemien Studeenth Tråantesne

I september 2016 møttes en liten gjeng studenter på et av de mest lufttette klasserommene vi kunne finne på Gløshaugen. Vi hadde som mål å starte en samisk studentforening i Norges største studentby. Planen var å gjøre dette til en markering av det første samiske landsmøtet som foregikk 100 år tidligere, akkurat her.

Det er vanskelig å lage en beskrivelse av hvordan det er å være en samisk student i Trondheim. Vi er fra bygder, tettsteder, små og store byer. Vi stresser med eksamen, trening, jobb, eller andre ting. Vi har kjærlighetssorg, hjemlengsel og studielån, akkurat som alle andre. Som oftest kan en ikke engang spotte oss ut i en gruppe med mennesker, og vi er egentlig veldig normale. Noen av oss snakker samisk med hverandre, og andre ikke. Det har seg sånn at mange av oss, av forskjellige grunner, ikke kan samisk. I blant kan man se at vi kler oss i samiskinspirerte klær eller smykker, men utenom dette blandes vi lett inn i folkemengden.

Nå kunne jeg nok valgt å berette om hvor hardt det er å være samisk student, men sannheten er at jeg ikke tror det er så mye vanskeligere enn for andre studenter. Det vanligste problemet er at kunnskapsnivået om samer er lavt utenfor de kjernesamiske områdene. I

og med at det er jubileumsår mener jeg at det passer seg med noen enkle fakta man kan ha med seg. Dette er ikke ment som en lang og kjedelig historietime, så jeg har heller valgt å lage en liste over ti ting folk flest kanskje ikke var klar over:

1. Ikke la det komme som et sjokk at vi ikke har reinsdyr eller ikke bor i lávvu. Det er ca. ti prosent av samene som har reindrift som næring. De fleste samer bor i større byer, med ganske A4-liv.

2. Det finnes ganske mange kule samiske artister. Prøv å høre på SlinCraze, Ágy eller Felgen Orkester.

3. Det er en del samer som ikke har norsk som morsmål, så vær tålmodig.

4. Ikke vær redd for å stille «dumme» spørsmål. Vi vet at dere lærer svært lite om samer på skolen. Spør oss om det er noe dere lurer på, men husk at det finnes en tid og et sted for alt.

5. Historien om hvordan samene har blitt behandlet gjennom tidene er veldig sterk og interessant. Den er virkelig verdt å få med seg som en del av Norges historie.

6. Det er ikke populært å etterligne blant annet språket vårt, klærne våre eller å tullejoike. Det betyr ikke at vi er hårsåre. Her er punkt fem relevant.

7. Vi er som andre mennesker: forskjellige. Det finnes ikke en standard same.

8. Området vårt, Sápmi, strekker seg langt forbi Finnmark. Trondheim, eller Tråante, er blant annet en del av sørsamisk område med en del historie, som for eksempel brenning av samiske hekser på Steinberget, samiske bosetninger ved Bakklandet, og fengsling på Kalvskinnet etter Kautokeinoopprøret.

9. Det er verdt å få med seg emneknaggen #gákti på Instagram. Kofta er vår tradisjonelle drakt, som vi i dag vanligvis bruker når vi pynter oss til spesielle anledninger.

10. For all del, smak på reinkjøtt! Det kan blant annet kjøpes på Torvet mellom 6. og 8. februar, under Tråante 2017.

Noe av den gjengående utviklingen for vår generasjon er at vi har blitt mer var på, og stolt over, vår egen kultur og bakgrunn (igjen er punkt fem relevant). Dermed er noen av våre mål her i Trondheim å belyse, synliggjøre, ta vare på og normalisere de mange sidene som kjennetegner oss. Vi i Saemien Studeenth Tråantesne er tilgjengelige for å svare på spørsmål eller hjelpe med å formidle samisk kultur, historie, og så videre. Vi forstår at dere selv ikke har skyld i kunnskapshullene, men dette vil vi gjøre noe med. For vi er enda her, selv om man ikke bestandig ser oss.

Med dette ønsker vi dere et godt jubileumsår! Lahkoe heevehtimmiejaepie!

SAMFUNDETLEDER

Gabriel Qvigstad, leder ved Studentersamfundet i Trondhjem

Verdens vakreste verv

Tradisjonene skal gi deg støtte, men det er endringene som gjør at Samfundet står stødig til enhver tid.

1. mars skal Studentersamfundet i Trondhjem velge ny leder som skal sitte i ett år fra 17. mai. Å få denne tilliten er det største som har skjedd meg i mitt 25 år lange liv. Snart skal en ny person få kjenne på adrenalin og stolthet når deres navn blir ropt opp og Storsalen synger «Nu Klinger» som bare Storsalen kan. Denne dagen velger man ikke bare en leder for Samfundet, men også en person som mange steder vil representere studentene i Trondheim og Norge.

Leder for Samfundet er leder for Styret. Styret har ansvar for medlemmene, for å arrangere Samfundsmøter, representere organisasjonen og utarbeide den politiske profilen. Det siste er kanskje det mest kryptiske. Politikk er den meningsbærende delen: Resolusjoner vedtatt av Storsalen, meninger vedtatt av Styret selv, uttalelser til media og andre institusjoner er stikkord her. Debatt delen går på at vi skal være en åpen arena for å ytre seg og drive meningsbrytning. Vi skal ha landets frieste talerstol. Dette gjøres i dag med onsdagsdebatter og politiske nachspiel, men først og fremst Samfundsmøtet, som er landets største politiske, jevnlig møte, i tillegg til å være Samfundets generalforsamling.

Hva skal til for å bli valgt som leder eller tatt opp som styremedlem? Som man skjønner av

arbeidsområdene trenger man ikke lang fartstid som frivillig på Samfundet. Med en opplæringstid på to og en halv måned kan alle studenter bli leder eller styremedlem. Det man trenger er en forståelse av hva som rører seg hos de 37 000 studentene i Trondheim. Man må ha et stort engasjement for det runde, røde huset, og man må bære ansvaret med respekt for hva man representerer. Dette kan i tidsbruk fort nærme seg en heltidsjobb, men vil gi tilbake uendelige mengder utfordringer, bekjentskaper, glede, og stolthet.

Å få lov til å representere noe så stort og fantastisk som Studentersamfundet er helt utrolig. Å få lov til å stå på skuldrene til generasjoner, samtidig som man har mulighet og ressurser til å sette sitt preg på organisasjonen, er overveldende. Samfundet skal forandre seg. Og derfor skal hver nye leder, og hvert nye styre bringe med seg noe nytt. Tradisjonene skal gi deg støtte, men det er endringene som gjør at Samfundet står stødig til enhver tid. Dette gjør det å være Samfundetleder til verdens vakreste verv. Ta kontakt for en prat hvis du vil vite mer om Styret, valget eller vervet. Vær ikke redd for at du har for lite kompetanse, det eneste som behøves er engasjement.

STUDENTKVITTER
Følg oss på twitter.com/dusken.no

Dragvoll er som eit digert kjøpesenter der eg ikkje finn fram.
@mrsundgot

Sitter og drømmer om ei Midtbysløyfe. Billig/gratis trikk eller bybane som kjører rundt #Midtbyen #trondheim
@majken_aune

Gløshaugen er fylt opp av 500 vgs-elever som ikke evner å bevege seg fremover #jentedagenu
@SiriOvern

16 days until #ISFIT2017 & this years theme is discrimination. I cannot wait to meet people from all over the world while sharing our ideas!
@jvasiliadess

The judge opens up our country to potential terrorists and others that do not have our best interests at heart. Bad people are very happy!
@realDonaldTrump

Ja, hva skal man egentlig med sånn rettsstat og maktfordeling?
@kjetilba

MAKE AMERICA GREAT AGAIN!
@realDonaldTrump

Når du må spørre 30 000 studenter for å bevis at de vil ha noe billigere/gratis. Svaret er alltid ja!
@ingvildmaries

Når #fylkeskommunen gjør jobben min vanskeligere enn nødvendig
@ldajodanovic

@ldajodanovic eg gikk heim inatt sjølv om det berre var 1 min til bussen kom. Hadde det vore inkludert i busskortet hadde eg tatt buss
@Charl8tei

Mye bra fra @annehhaugen på #onsdagsdebatten om frivillighetsturisme i kveld! Tusen takk.
@Wootwood

I AMALIES FOTSPOR: Jodeltreffene til Amalie har skapt en dominoeffekt rundt omkring i Norge.

Den usynlige ensomheten.

Ifølge Shot-undersøkelsen fra 2014 er trondheimstudentene de mest ensomme i landet. Da Amalie kontaktet de ensomme på Jodel var responsen større enn forventet.

TEKST: Mari Tellefsen Wigdel

FOTO: Hedda Rysstad, Sebastian S. Bjerkvik

På Starbucks på Solsiden i 12-tiden er det arbeidsstemning. Folk sitter for seg selv foran dataskjermene sine. Vi befinner oss på samme sted som Amalie Helle møtte sine «kjente fremmede» for første gang. Amalie Helle er en sunnmøring på 22 år. Ensomhet er noe som har engasjert Amalie til å ta et dypdykk i problemet på en utradisjonell måte. Hun reflekterer tilbake til hva som startet engasjementet.

– Jeg var på besøk hos en venn i studentbyen hans. I leiligheten ved siden av bodde det en gutt, en student, som var helt uten venner i Trondheim. Jeg tok ham med meg ut en kveld, og det betydde veldig mye for ham. Noe så lite kunne bety så mye. Hvorfor skulle jeg ikke gjøre mer?

Så legger hun til:
– Det er følelsen av å hjelpe andre som har drevet meg hele tiden.

JODEL. På Jodel, et anonymt sosialt medium, registrerte Amalie at mange skrev at de var ensomme. Hun bestemte seg for å gjøre noe med det hun så. I løpet av fjoråret tok Amalie initiativ til å treffe grupper av mennesker hun ikke kjente som trengte folk å være med. Hun har arrangert tre slike møter.

– Jeg opprettet en ny snapchat-konto som jeg brukte som en plattform hvor folk kunne kontakte meg.

Amalie skrev en Jodel som sa at hvis det var noen som ikke hadde noe å gjøre på, eller ingen å være med, så kunne de møtes.

– Bare den kvelden var det over 50 stykker som henvendte seg til meg. Jeg har enda ikke hatt tid til å svare alle, sier hun litt fortvilet.

Over nettet ble Amalie godt kjent med mange av dem.

– De delte historiene sine med meg. De fortalte meg årsakene til at de var ensomme.

Kraften i stemmen hennes øker av iver.

– Det er veldig mange forskjellige grunner til at folk er ensomme. Jeg skjønte virkelig hvor stort problem ensomhet er.

SÅRBARHET OG ÅPENHET. En dag i april møtte Amalie fire av menneskene hun hadde pratet med over nettet. De hadde beskrevet hvordan de så ut til hverandre. Amalie hadde med hunden sin. Det ble hennes kjennemerke. Hunden ble også et viktig samtaleemne for den spesielle situasjonen de var i. De dro så hjem til Amalies leilighet.

– Samtalene fløt veldig lett av seg selv, forteller Amalie, mens hun lager små bølger i lufta med hånda si.

AKTUALITET

– Alle var imøtekommende, selv om noen var veldig sjenerte.

Ensomhet bærer ingen fysiske markører med seg. Derfor er det lett å tro at man er alene om det.

– Da de delte erfaringer, tanker og følelser med hverandre skjønte de at de ikke var alene. Jeg fikk blikk som sa: «Shit, det er ikke bare meg». De hadde alle fortalt meg noe veldig sårbart, så jeg tror de synes det var litt rart i begynnelsen. Alle var glade for at de kom, og takknemlige for at jeg ga dem et lite dytt, sier Amalie.

– Jeg la meg med et smil den kvelden.

ULIKE ÅRSAKER. Det var mange forskjellige mennesker som kontaktet Amalie. Mennesker med ulike interesser og personligheter. Men felles for alle møtene var at det var flere jenter enn gutter.

– Jeg tror at gutter har enklere for å skyve slike følelser bort, og være tøff om det. Jeg pratet med en del gutter over nettet, og flere av dem fortalte meg at de følte at de rett og slett ikke passet inn i studiemiljøet sitt. På det siste møtet var det riktignok med en gutt, men det var et sjeldent tilfelle.

Amalie forteller at hun har sett at det er svært mange forskjellige typer ensomhet og ulike grunner til at de følte seg ensomme.

– Ei av jentene slet med at hun ikke klarte å komme inn i gjengen i klassen, ei anna syntes det var vanskelig at alle i gjengen hadde kjæreste utenom henne selv.

Det slår meg hvor empatisk hun er. Historiene deres har hun lyttet til slik at hun verken blander dem eller må tenke lenge for å huske dem i detalj. Amalie har fått grønt lys til å viderefortelle historiene til meg, så lenge identiteten deres ikke blir avslørt. Hun fortsetter:

– En av dem opplevde at alle vennene hennes flyttet bort fra byen, og hun slet med å komme inn i et nytt miljø siden hun ikke studerte. Hun var med kjæresten sin av og til, men han brukte mye tid på dataspill. For henne var det veldig vanskelig å sitte alene og observere andres liv på sosiale medier. Hun så hvor vellykkede alle andre var og hvor fint de hadde det, samtidig som de nesten ikke visste hvem hun var.

En grunn til at opplevelsen av det å være ensom ofte holdes skjult kan henge sammen med at det er assosiert med å være mislykket.

– En av dem fortalte meg at hun føler seg mislykket som student, og som menneske generelt, siden hun er ensom. Alle andre har noen, men selv har man ingen.

En av historiene har gjort spesielt inntrykk på Amalie.

– Det var ei jente som ble deprimeret i etterkant av et dødsfall i familien. Det som hendte da hun ble syk var at vennene hennes ikke skjønte alvoret i situasjonen, og trakk seg unna. Selv ikke foreldrene hennes skjønte alvoret. Plutselig besto livet hennes av å dra ut og inn av en klinikk uten noen støttespillere. Hun var alene om det å være syk.

Tonen i Amalies stemme er alvorlig. Hun legger til at de aldri møtte hverandre, fordi jenta var for nervøs til å komme.

DEN PERSONLIGE OPPLEVELSEN. Overfor meg sitter Marte Øien, psykologspesialist i Sit psykososial helsetjeneste. Vi befinner oss i deres lokaler på Moholt studentby.

Med sikkert blikk og med hender som gestikulerer, forklarer Marte Øien hva ensomhet er.

– Ensomhet er en subjektiv erfaring hvor individet opplever manglende sosial støtte og kontakt.

DE SOM FØLGER FRYKTEN: Frykten for å være alene og frykten for avvisning styrer oss, forteller Marte.

Det er en veldig subjektiv følelse, og det er veldig personlig. Vi har alle opplevd den. Ensomhet er ikke en psykisk sykdom, forteller hun, og legger trykk på ordet ikke.

– Samtidig vet vi at ensomhet kan føre til psykiske plager hvis man kjenner på ensomhet over lengre tid, sier hun.

Hun forteller at det skilles mellom sosial ensomhet og emosjonell ensomhet.

– Sosial ensomhet er det å ha få venner, men ikke nødvendigvis føle seg ensom. Hvis man opplever emosjonell ensomhet kan man ha et stort nettverk, men likevel oppleve følelsen av ensomhet.

De fleste studentene som kommer til Sit psykososial helsetjeneste har et godt sosialt nettverk, men en del opplever likevel å være ensomme.

– Det er få studenter som kommer til oss og sier at de er ensomme. Det er når vi snakker med dem, og går i dybden, at det kommer fram at de opplever seg som ensomme innimellom, at de opplever at det er vanskelig å føle nærhet til andre, og at de ikke har noen å dele sine innerste tanker, følelser og opplevelser med.

INDRESTYRT VS. YTRESTYRT. Marte Øien forteller at det å gjøre noe man er genuint interessert i kan være med på å forebygge ensomhet for individet, og skape kontakter med andre som interesserer seg for det samme.

– Hvis du gjør noe fordi noen andre gjør det, eller fordi det er lurt, da eier du det ikke. Og da blir du ytrestyrt. ►

ENSOMHETENS ANSIKT: Marte Øien tror noe av grunnen til at sidetmedord.no kan være så effektivt for de ensomme er at de kan kommunisere fra datamaskinen, og dermed kunne fortelle om sine problemer uten å måtte tenke på sin egen identitet eller utseende.

Stemmen hennes er alvorlig, og hun legger et tydelig trykk på eier.

- Hvis du bare styres av andres forventninger til enhver tid, kan du oppleve en tomhetsfølelse. En kort pause oppstår.
- Den tomheten som man da opplever kan nok beskrives som emosjonell ensomhet. Uten at jeg har belegg for å si det, jeg har ikke forsket på dette, sier Marte og drar på smilebåndet.

TEATERET. Det som ofte følger med emosjonell ensomhet er skam.

- Med en gang man føler seg ensom, og ikke føler tilhørighet til andre, så trekker man seg mer unna andre mennesker fordi man kjenner på en skam. Hvis man er redd for vann så hopper man ikke ut i vannet. Man blir redd.

Opplevelsen av å være ensom er noe som tilhører det å være menneske. Likevel er det et skambelagt tema.

- Folk er ikke klar over hvor menneskelig det er, tror jeg. Man blir opptatt av den verdenen man blir presentert, og den viser ikke fram ensomhet. Verden vi blir presentert for er ofte pynta på og regissert gjennom at vi ikke forteller alle og enhver om våre personlig opplevelser til enhver tid. Verden kan framstå som et teater, sier Marte.

Sosiale medier tillater oss å eksponere det man ønsker å vise fram, og ingenting mer. Det blir en konstruksjon som sjelden er noe mer enn en fantasi. Men fantasien smelter sammen med virkeligheten, og det gjør noe med forventningene vi får til oss selv og hvordan vi ser verden.

- Ifølge filosofen Lars Svendsen er det ikke en direkte link mellom sosiale medier og ensomhet, sier Marte engasjert.

De sosiale mediene ser ut til å gjøre oss mer sosiale, ikke mindre, sier han. Samtidig viste en studie som fulgte opp norske ungdommer og voksne over tre år at de som bruker sosiale medier kjente på mer ensomhet enn de som ikke brukte sosiale medier. Svendsen mener at man ikke bør trekke for raske konklusjoner om at sosiale medier skaper mer ensomhet, da det ikke finnes belegg for å si at ensomheten har økt.

- Hvordan du forventer at du skal være og hvordan du tror andre forventer at du skal være, har noe å si. Men det er viktig å tenke over hva man ser, og tenke over hva man ikke ser. Det er mye man ikke vet om et menneskes liv, og spesielt hvis man bare blir presentert glansbildene.

DEN NÆRE RELASJONEN. Ensomhet kan oppstå fra våre egne forventninger til relasjoner. I samtalen på Sit kommer de ofte inn på hvilke forventninger folk har til relasjonene sine.

- Hvis man forventer at man skal være innmari nære veldig mange, så forventer man noe som nærmest er uoppnåelig. Forskning viser at man ikke trenger mange venner, og jeg tror det er en fordel å kunne si hvordan man har det til en fortrolig person.

Marte legger også vekt på viktigheten av å tåle seg selv.

- Vi er avhengig av andre mennesker, men også av å klare å være alene til tider. Vi må tåle våre egne følelser, forteller hun.
- Når det er sagt, så er det også mange studenter som har gått for lenge og har forstrukket seg, altså gått på akkord med egne behov. De oppfordrer vi til å være snillere med seg selv, altså utøve mer egenomsorg, og ikke utholde eller pushe seg selv så mye.

STUDENTENES HELSE- OG TRIVSELSUNDERSØKELSE

· Publiseres hvert fjerde år.

· Den første undersøkelsen ble publisert i 2010, og den neste vil publiseres i 2018.

· Undersøkelsen omfatter studenter på landsbasis.

· Undersøkelsen har blitt til for å ha fakta om studenters trivsel slik at tiltak som blir gjort for å bedre studentsituasjonen ikke er basert på gjetning.

· Svarprosenten på undersøkelsen er kun 29 prosent.

· Undersøkelsen viser at en av seks studenter er ensomme.

Kilde: Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (Shot)

«DEN FORTROLIGE FREMMEDE». En varm stemme er å høre fra telefonen. Det er Aslaug Timland Dale, daglig leder i Mental Helse Norge. Mental Helse er en interesseorganisasjon som vil hjelpe mennesker. De driver internett siden sidetmedord.no, en tjeneste som blant annet tilbyr dialog med veiledere og et anonymt forum.

Høsten for to år siden begynte Hjelpetelefonen å registrere en økning av henvendelser fra studenter både på telefon og på svartjenesten deres.

- Vi har sett en så stor økning at vi er i dialog med studentskipnaden i Sør-øst Norge i forhold til en søknad om en egen linje for studenter.

Hvis de får penger til det, vil det være et viktig supplement for dem. Hun viser til at bare det å få en eller to studenter til å stå videre i studieløpet er en enorm menneskelig og samfunnsøkonomisk besparelse.

Via skrivetjenesten sidetmedord.no har mange ensomme personer lange dialoger med veilederne på Hjelpetelefonen. Det at det foregår foran en data-skjerm gjør at samtalen blir mindre filtrert. Kroppsspråk og stemme betyr ingenting, og Aslaug tror at nettopp det er vesentlig.

- Vi ser at vi gjør en forskjell hver eneste dag. Jeg betegner oss som «den fortrolige fremmede». Her kan de fortelle historien sin uten sensur. De får også tilbakemeldinger fra veilederne våre. Det blir som en dagbok som gir svar.

Aslaug forteller, med engasjement, at man kan komme til dem for absolutt alt.

- Enten det er kjærlighetssorg, at bilen er stjålet, eksamensangst, stemmer i hodet, eller selvmordstanker. Det er ingen begrensninger, sier hun.

- Vi opplever også at studenter ringer oss på vei hjem fra byen med noe å fortelle.

TABU. Hjelpetelefonen tilbyr en vennetjeneste, som er et forum hvor folk er i dialog med andre anonyme brukere. Der opplever mange at de ikke er alene, og at de kan snakke om felles erfaringer.

ILLUSTRASJONSFOTO

SKYVER VEKK FØLELSENE: Studentenes hels- og trivselsundersøkelsen fra 2014 viste at en av seks studenter er ensomme. Da Amalie Melle begynte å arrangere møter for ensomme opplevde hun en stor overvekt av jenter. Hun tror årsaken er at gutter skyver vekk følelsene.

- I arbeidslivet og i studenttilværelsen er det mye enklere å si at man er syk enn å dele at man ikke greide å håndtere angsten.

Vi skal helst være A4 og vite hva vi skal med livet vårt. Hvis man viker fra dette bildet havner man fort utenfor komfortsonen.

- Det er absurd å forvente at man skal passe inn i en slik ramme til enhver tid, sier hun og ler.

Aslaug mener at det at ensomhet blir assosiert med å være svak, gjør at folk unnlater å dele det med andre. Det er nettopp det som gjør at tabuet blir opprettholdt.

- Det er bra å kunne fortelle om ensomheten i ettertid, men for å bli kvitt tabuet må man snakke om ensomheten når den er til stede.

Den personlige opplevelsen av å være en del av noe, i et fellesskap, kan motvirke ensomhet. Samtidig kan det å være i en gemen hop også vekke ensomhetsfølelsen. Aslaug trekker fram at det er viktig å ha noen som ser deg og noen man kan snakke med.

- Men det er minst like viktig å være betydningsfull for noen andre. Vi har alle et behov for å kjenne at andre trenger oss, avslutter Aslaug.

FORSKJELLIGHET. I tredje etasje på Gamle Kjemi står velferdsdirektør Espen Munkvik i Studentskipnaden i Trondheim, med hånda utstrakt. Vi går inn på pauserommet.

En av Studentskipnadens drivkrefter for å utvikle tilbud for studenter er nettopp å forhindre ensomhet blant dem. Det er oppretta mange muligheter for studenter i Trondheim. Av det overskuddet Sit opparbeider seg legges det av en sum som kulturstyret, som kun består av studenter, får delegere ut som

midler til nye og gamle foreninger.

- Vi tenker at det er lurere at studenter får delegere pengene, fordi de er jevnaldrende og har mer innsyn i hva studentene selv ønsker.

Det er tydelig at Espen Munkvik vil få fram at forskjellighet er viktig.

- Det handler om å spille på forskjellighet. Å legge til rette for flere muligheter ved å opprette foreninger slik at folk kan finne noen som har samme interesse som en selv, og da klare å koble mennesker sammen. Jo flere foreninger vi får til å blomstre, jo bedre er det.

Det er et variert spekter av foreninger i Trondheim, for eksempel for brettspill.

Sits studentboliger er ofte bygget som kollektiv, og det er en bevisst strategi for å sette sammen folk. Munkvik forteller at de antar at sjansen for å havne utenfor blir mindre enn om man bor på egenhånd, og at ideen bak kollektivet er å skape et fellesskap.

- Det er jo ikke alltid man treffer på kombinasjonen av folk, men det ligger læring i det å forholde seg til kjemien mellom mennesker. Det er livet. De som ikke passer til å bo i kollektiv går jeg ut ifra finner en annen løsning.

BLI SETT. *Hvordan tror du studenten kan komme seg ut av ensomhet?*

Munkvik nøler, lener seg bakover i stolen, og tar seg tid til å finne de riktige ordene.

- Ensomhet er vanskelig, og for å komme seg ut av det må man vite hva man ønsker, og man må ville være med på noe. Man må ta et aktivt valg, og det er ikke like enkelt for alle. Det er vanskelig, mer kan jeg ikke si.

Espen mener det er viktig med kampanjer, som

er virkningsfulle tiltak for å nå ut til folk. Han understreker at de er i gang med en kampanje om ensomhet nå.

Han fikler litt med noe i hendene, og kikker ned på den fra tid til annen. Det er en gul og hvit duppeditt. På objektet står det «Vi ser deg hvis du lar oss». Han smiler en tanke beskjedent.

- Det er en lykt. Den skal egentlig lyse, men batteriet har gått tomt. Men det er en symbolikk der, sier han, og humrer. **UD**

MENTAL HELSE OG HJELPETELEFONEN

· Hjelpetelefonen blir drevet av Mental Helse, og ble startet i 1992.

· Tjenesten er gratis, åpen døgnet rundt og kan nås på telefonnummeret 116 123.

· Lavterskel dialogtilbud.

· Tilbyr også tjenesten sidetmedord.no, hvor man kan ta i bruk chat og forum for å få snakket om problemene sine.

Kilde: mentalhelse.no

En avslappet president

Kristine Bjartnes venter fortsatt på en krise, og gleder seg til å spionere på deltakerne som kommer med tog.

TEKST: Nora Rydne FOTO: Jonas Halse Rygh

Det er kun en drøy uke til ISFiT starter når jeg møter Kristine Bjartnes på Solsiden. Siden valget våren 2015 har festivalen vokst fra en person med en idé, til en gjeng med over 460 mennesker med samme mål: å sette diskriminering på dagsorden. Jeg forventer halvveis å møte et nervevrak med alvorlig søvnmangel. En stakkar som ikke har vært ute av ISFiT-kontoret på flere døgn. Det ser ikke ut til å stemme.

ISFiT-presidenten har på seg knallrød leppestift og en stor fuskepelsjakke, og ser i det hele tatt veldig opplagt ut til å være sjefen for et enormt prosjekt helt i innspurtsfasen.

– Det er hektisk nå, men morsomt. Det er morsomt når det er hektisk, oppsummerer Kristine smilende. Hun kan fortelle at festivalplanleggingen har gått overraskende bra så langt. Så bra at hun og resten av ISFiT-ledelsen lurer litt på når krisen egentlig kommer.

Ikke at hun trenger noen krise for å ha nok å henge fingrene i framover. Festivalen Kristine har planlagt og bygget fra bunnen siden våren 2015 er rett rundt hjørnet. Bare det å tre inn i 2017, året ISFiT går av stabelen, var spesielt for henne. Når jeg møter henne er det bare dager til vi går inn i februar, selve måneden festivalen skjer i.

– Det var veldig spesielt denne uken her, å si at «neste uke er det ISFiT». What, er det mulig, tenkte jeg bare.

INGEN PLANER OM Å SLAPPE AV. Man kunne kanskje tenkt seg at presidentens aller mest hektiske dager var over når festivalen kom i gang, men avslapping ligger ikke i kortene for Kristine med

KRISTINE SOMMERSET BJARTNES

Alder: 24 år.

Fra: Oslo.

Aktuell med: President for ISFiT 2017 med temaet «Diskriminering».

Studerer: Master i likestilling og mangfold ved NTNU.

det første. Likevel gleder hun seg til å ta inn over seg alt hun har brukt så mye tid på å planlegge. Og til å holde en grei mengde taler, da.

– Jeg har lyst til å få med meg hele kulturprogrammet. Jeg vil ikke gå glipp av noe.

En entusiastisk Kristine utdyper at hun er stolt over arbeidet som er gjort, og at hun skal forsøke å nyte hele festivalen, ikke bare stresse. Hun vil se alle de frivillige i arbeid, se hvordan deltakerne opplever festivalen, og ikke minst, snakke med så mange som mulig av dem.

Gjennom det hun beskriver som evig mange opptak, rekrutteringsrunder, dager på stand og uendelig mye kaffetrakting, har festivalen gått fra én til rundt 460 frivillige. Da er det kanskje ikke så rart at man vil se litt på dem. Hun ser dem ikke så ofte

samlet selv.

– På juleballet vårt holdt jeg en tale for alle sammen, i Storsalen. Da måtte jeg bare ... Hun stopper opp, trekker hånden fra munnen og ned mot magen, og illustrerer et dypt pust ut.

– Jeg blir veldig rørt i sånne situasjoner.

ISFIT VALGTE STUDIET. Til tross for fulle dager med festivaljobbing, får Kristine tid til å studere. Hun tar en mastergrad i likestilling og mangfold. Det var ikke helt etter planen.

– Da jeg fullførte bachelorgraden i statsvitenskap tenkte jeg egentlig bare å ta random fag til jeg var ferdig med festivalen.

Jeg antar med en gang at ISFiTs tema «diskriminering» kom av Kristines studieretning, men faktisk kom ISFiT før studievalget.

Hun fnøs av bannerne på Dragvoll som skiltet med «årsstudium i likestilling og mangfold».

– Jeg tenkte at det skulle jeg i hvert fall ikke studere, sykt typisk med en ISFiT-president som har valgt temaet diskriminering å ta det årsstudiumet, liksom, sier hun og himler med øynene over hvor klisjé det egentlig hadde vært.

Så hun plukket tilfeldige emner fra NTNUs emnekatalog isteden. Fagene hun satt igjen med, viste seg å utgjøre nettopp årsstudiumet hun prøvde å unngå.

Hun traff blink. Fagene var så interessante at hun ikke kunne legge det fra seg.

– Vipps, så begynte jeg på master. Her går det unna. Det er jo helt fantastisk. Jeg valgte ISFiT-tema etter egne interesser, og nå kan jeg kanskje fortsette å jobbe med det videre. ►

– En viktig del av arbeidet til slutt er å tenke gjennom hvor jeg begynte og hvor jeg er nå.

GI MER FAEN. Jeg peprer Kristine med spørsmål om hele festivalprosessen, hva hun har lært, og hva hun har gruet og gledet seg til. Det blir mange lange tenkepauser, hun legger hodet bakover mot veggen og rynker brynene. En ting blir tydelig for meg: Når du er ISFiT-president har du fint lite tid til å tenke over at du er ISFiT-president.

– Jeg tror jeg må bruke litt tid etter ISFiT til å prosessere hele greia. En viktig del av arbeidet til slutt er å tenke gjennom hvor jeg begynte og hvor jeg er nå.

Det viktigste hun har fått med seg fra arbeidet kommer hun likevel på. Hun skyter plutselig opp hånda:

– Gi litt mer faen! Det har jeg lært.

I startfasen ble hun preget av forventningene hun hadde, både til seg selv, andre og sluttproduktet. Alt måtte være så bra. Hun skulle levere feilfrie produkter.

Etter hvert innså hun at å sette seg hårete mål er vel og bra, men at verden ikke går under dersom en mail blir forsinka, eller et program har en trykkfeil. Hun har blitt flinkere til å lene seg tilbake og stole på at alle andre gjør jobben sin godt.

– Jeg har blitt litt hønemor. Vi har så mange bra folk, og jeg blir egentlig stolt uansett hva folk gjør. Jeg vet hvor mye de jobber.

MER NETFLIX OG ØL. Etter litt betenkningstid kommer Kristine fram til at noe av det viktigste hun har fått med seg fra festivalen, er at hun har blitt mer bevisst på hva hun trives med.

Hun har blitt nødt til å gjøre mange prioriteringer i løpet av de siste årene, og ISFiT har ofte måttet komme først. Da har hun ikke alltid vært like fornøyd med hvilke prioriteringer hun gjorde. Et stort verv og enorm arbeidsmengde er ikke nødvendigvis alt for

ISFiT-presidenten.

– Det er ikke akkurat sånn at jeg hopper til neste store verv etter dette fordi det er det eneste som gjør meg lykkelig.

Å jobbe med mennesker hun kommer overens med, det har hun lært at er alfa og omega. Man må ha gode venner og familie rundt seg. Da kan man klare nesten alt, ifølge Kristine. Hennes største bekymring i festivalens startfase var at det skulle bli konflikt og dårlig stemning i gruppa.

Det gikk bra. Nå ser hun på de hun jobber med som en stor vennegjeng, som en rar familie. De får ikke mye tid til å henge bare som venner, riktignok. En gjeng som driver festival kan ikke bare sette seg ned og ta en øl og prate skit. Det gleder Kristine seg til å endre på, selv om tanken på at festivalen skal være over nesten ser ut til å overraske henne litt. Det er jo ikke så lenge til, det heller.

– Jeg gleder meg til mer fritid. Se på Netflix, lese bok, besøke venner og familie i Oslo. Og til å nyte alle bekjentskapene fra ISFiT. Nyte Studenteramfundet. Det gleder jeg meg til.

DISKRIMINERING TIL FOLKET. Før det blir Netflix og chill på Kristine skal en hel festival om diskriminering avvikles. Målet har vært å fenge flere enn de tidligere festivalene, og sende deltakerne hjem med ny kunnskap og gode verktøy. Hun har vært bekymret for at ISFiT blir med fine ord.

Temaet ser allerede ut til å ha fengst mange. Årets festival er i stor grad formet av de frivillige, og hvordan de alle har tolket diskriminering på litt forskjellige måter. Slik har de endt opp med en festival som rommer temaer fra urbefolkning til seksualitet.

– Det er det som er så gøy. Alle har plukket ut det de synes var mest interessant å jobbe med, og sånn

har det blitt så mangfoldig, nesten av seg selv.

Kristine mener et ekstra ansvar ligger på oss som er privilegerte nok til å ikke oppleve diskriminering så nært på kroppen som andre. Det har vært lære-rikt, men også tungt. Mange vil fortelle historiene sine. Nettopp derfor mener hun måten ISFiT velger å formidle på er så viktig.

– Det er alvor, liksom. I det ene øyeblikket trenger man kanskje å høre om hvordan FN jobber med menneskerettigheter, i et annet kan det være like lærerikt å se standup om psykiske lidelser.

TRAINSPOTTING. Mobilen plinger på bordet ved siden av kaffekoppen til Kristine.

– Var det min? Den lager så mange rare lyder, den mobilen.

Hun ser raskt på den, skruv av lyden og legger den ned igjen. Jeg mistenker at hun er vant til høyt

trykk på mobilen, for den distraherer henne ikke det minste, selv om hun alltid ser hva som skjer når den lager rare lyder. Ikke alle kan føre en samtale mens de vurderer om det som skjer på mobilen kan vente en halvtime til, men det har definitivt ISFiT-presidenten lært seg.

Nå skal hun straks videre for å levere bunaden sin på rens, en av mange små ting som må fikses i løpet av de få dagene Kristine har igjen i presidentskapet. Når det hele braker løs er det riktignok ikke fester, banketter eller seminarer hun gleder seg aller mest til. Kvelden den 9. februar skal hun nemlig stå på en bro på Trondheim S og se på deltakerne.

ISFiT-deltakere fyller nemlig hele to vogner på et tog fra Oslo.

– Da skal jeg bare stå oppå den broa der, bare se dem strømme ut på plattformen. Da skal jeg kjenne at «Der. Nå. Nå starter ISFiT». **UD**

Akebrettstafett og dialogvett

I vinterlekene kjemper de mot hverandre.
I dialogen skal de lære å akseptere hverandre.

TEKST: Ragnhild Lind Rong

FOTO: Jonas Halse Rygh

Muntre stemmer og lett stemning preger Storzart Leirskole når vi ankommer Røros. Det er minusgrader og snøen dekker den nakne vidda, men inne er det godt og varmt. Stemmene stilner når dialogsjef Mathias Kristiansen i ISFiT plinger i glasset. Han forteller at lørdagen skal brukes til erkenorske tradisjoner. Nemlig akebrettstafett og langrenn.

– I dag skal vi arrangere «de olympiske leker på Røros», konstaterer han til opprømte rop fra deltakerne.

Vi befinner oss på åpen dag under dialogseminaret arrangert av ISFiT. Deltakerne, bestående av studenter fra Ghana, Uganda og Russland, samt de norske representantene fra ISFiT, deles inn i blandede grupper og setter i gang med stor iver. Første oppgave er å lage et helt nytt land med tilhørende flagg og heiarop, og både papp, papir og maling blir satt fram for å muliggjøre de nye nasjonene. De skal gjennom dagen konkurrere om den gjeve gullbelagte sjokolademedaljen.

DISKRIMINERING PÅ GRUNN AV SEKSUELL LEGNING. Men det er ikke bare lek og moro under seminaret. En mer alvorlig undertone

ligger til grunn for arrangementet, nemlig fokus på dialog og nedbryting av fordommer. Tradisjonelt sett har ISFiT samlet studenter fra ulike sider av en konflikt, og da gjerne en væpnet konflikt. I år er temaet imidlertid litt annerledes.

– Denne gangen har vi valgt å sette fokus på seksuelle minoriteter og kjønn, sier Mathias Kristiansen.

Han forteller at valget falt på landene Ghana, Uganda og Russland på grunn av at man i samtlige av landene opplever diskriminering som følge av seksuell legning, men at det er store forskjeller i hvordan dette skjer.

– Det er mange som har sine meninger om hva som skjer i disse landene. Slik blir det mange forskjellige perspektiv i dialoggruppene, sier han.

SATSER ALT I AKEBRETTSTAFETT. I mellomtiden har lagene gjort seg ferdig med flaggene, og det er på tide å gå ut i snøen for å tenne den olympiske ilden. Med høylytte heiarop føres fakkelen videre fra land til land for den olympiske ilden tennes og lekene på Røros offisielt er i gang.

Første øvelse er akestafett. Lagene samles på toppen av en bakke, og når startskuddet går kaster

førstemann seg utfor på et lite rumpeakebrett. Noen skli som olja lyn, mens andre blir sittende fast i en liten dump i snøen. Da blir beina brukt for å få fram-driften i gang igjen, til rungende latter fra tilskuere, andre lag og lagkamerater. Etter hard konkurranse i en rekke øvelser, er det til slutt landet «Great Ghanorus Empire» som går av med seieren.

MISTET JOBBEN FORDI HAN VAR HOMOFIL. Abubakar Sadiq Yussif fra Accra i Ghana er en av dem som stolt kan pryde seg med tittelen som gullbelagt sjokolademedaljevinner i vinterlekene på Røros. Sammen med resten av laget står han og gliser med medaljen rundt halsen, tilsynelatende i godt humør når kameraene blinker. Men når vi tar en prat med ham etter konkurransen blir tonen raskt mer alvorlig. Yussif forteller om hvordan han mistet jobben etter å ha blitt observert på en nattklubb for homofile.

– Da jeg var yngre hadde jeg alltid lyst til å bli kokk. Jeg tok utdannelsen og fikk jobb på en restaurant i Accra i 2010. Jeg ble spurt allerede på jobbintervjuet om jeg var homofil. Jeg visste at jeg var litt feminin, men benektet å være homofil og fikk jobben.

I motsetning til flere andre av deltakerne, noler

ikke Yussif med å fortelle sin historie til pressen. Han har allerede valgt å ta kampen mot fordommene til tross for konsekvensene, og det er tydelig at han har fortalt denne historien før.

Etter tre måneder ble Yussif kalt inn for å snakke med sjefen, forteller han.

– Jeg hadde vært på en nattklubb for homofile en lørdag. Mandagen etter ble jeg kalt inn til sjefen. Det viste seg at noen hadde sett meg på nattklubben, og sjefen sa at de ikke kunne jobbe med homofile.

Yussif fortalte verken bekjente eller moren sin hvorfor han hadde fått sparken.

– På den tiden visste jeg ingenting om menneskerettigheter. Det er ikke sosialt akseptert å være homofil i Ghana, sier han trist.

Etter å ha gått arbeidsløs rundt hjemme i noen måneder begynte Yussif som frivillig i en organisasjon som jobbet for bevissthet rundt Hiv hos menn. Det var da hans interesse for menneskerettigheter våknet for alvor.

EN AV FÅ ORGANISASJONER MOT DISKRIMINERING. Nå er Yussif menneskerettsaktivist for lesbiske, homofile, biseksuelle og transseksuelle (LMBT). Sammen med noen venner

startet han organisasjonen Solace Foundation i 2012, en av svært få organisasjoner i Ghana som kjemper mot diskriminering av LMBT.

– Vi har trent opp flere tusen personer, inkludert advokatassistenter, og fått på plass en hjelpetelefon slik at folk kan ta kontakt dersom de trenger hjelp, sier han.

Yussif har vært med på flere ulike seminarer, men er klar på at dialogseminaret til ISFiT er et av de mest lærerike han har vært på.

– Teknikkene jeg lærer her skal jeg ta med meg hjem og bruke i organisasjonen.

DIALOG HELLER ENN DEBATT. Dialogseminaret er et underprosjekt av ISFiT, som fokuserer på dialog mellom ulike sider i en konflikt.

– Vi fokuserer på at studentene skal lære seg verktøyene til å føre en dialog, heller enn en debatt, forteller Kristiansen.

Han forklarer hvorfor det er så viktig å kunne skille mellom disse to.

– I en debatt er det om å gjøre å vinne et argument. I en dialog vil folk møtes åpent og ærlig, slik at de kan føle seg trygge nok til å presentere sitt syn uten at det blir konflikt. Vi har flere ulike

workshops for å lære deltakerne å føre dialog.

PRIVAT. Seminaret foregår over ti dager, men det er kun lørdag vi får komme på besøk. Da er det åpen dag og ingen dialoggrupper. Disse foregår nemlig bak lukkede dører ettersom det kan få konsekvenser for de utenlandske studentene å ytre seg i det offentlige rom. Ikke alle er like åpne om sine opplevelser som Yussif. Selv legger han ikke skjul på at det har vært konsekvenser av arbeidet hans.

– Jeg får mange hatmeldinger og drapstrusler fra folk i nabolaget, og jeg tør ikke å gå ut på kveldene alene. Jeg går alltid sammen med venner, sier han.

Men for Yussif har også flere dører åpnet seg på grunn av engasjementet. I tillegg til å fortsette å jobbe med organisasjonen skal han nå studere juss.

Torsdag reiser studentene til Trondheim for å ta del i ISFiT-festivalen. Da skal de bo med studenter som har lånt bort en seng eller sofa for anledningen. Men for deltakerne har det vært et velkomment avbrekk å bo på den nakne vidda på Røros. **UD**

Mathias Kristiansen har tidligere vært kulturredaktør i Studentmediene i Trondheim.

Aasen blir rapper

Hvordan unnslipper man den grå kontortilværelsen? For Emile the Duke var løsningen å lage musikk av den.

TEKST: Emil Øversveen FOTO: foto.samfundet.no

Det er trykket stemning på møterommet. Fire timer før han skal spille for et fullstappet Knaus forteller Emile the Duke om sin frykt for ballonger, og har akkurat lagt merke til en blå ballong på gulvet bare noen meter unna der han sitter.

– Akkurat den der plager meg ikke så mye, sier han. Den ser ikke så farlig ut. Men ballongene på McDonalds, for eksempel, de sprekker jo av ingenting. Så sitter man der og ser en tre-fire år gammel jente som gnukker på en sånn ballong, og man vet jo at det kommer til å smelle. Og det er ikke det at det er så farlig med det smellet, men jeg prøver liksom å spise Big Mac-en min her.

Ut av fantasiverden

McDonalds-ballonger er kanskje ikke det vanligste temaet når man intervjuer hiphop-artister, men så er heller ikke Emile the Duke en helt typisk rapper. Selv har han et ambivalent forhold til merkelappen, og mener musikken hans beskriver en annen virkelighet enn den som portretteres i sjangeren.

– Mye rap foregår i en slags fantasiverden. Og det er helt greit, men jeg har ofte lurt på hvorfor det ikke finnes noe norsk hiphop som ligger tettere opp til hvordan man faktisk snakker. Folk fra Oslo er jo ofte litt lavmælte og pjuskete, og da er det litt corny at man plutselig skal være det totalt motsatte når man står på scenen.

Emiles dedikasjon til å skildre livets dagligdagse sider har blant annet resultert i to EP-er om kommunearbeideren Aasen, en middelaldrende og middelmådig familiefar som liker Steely Dan, er kreativ «innenfor gitte rammer» og bestiller pølse med både lompe og brød når det er helg. Emile har selv jobbet i kommunen i flere år, og kjenner godt til miljøet som beskrives.

– Jeg har ikke utdanning, så jeg har bare jobbet hele livet. Helt siden jeg var sytten har jeg vært ansatt et sted. Jeg har hele tiden tenkt at det ikke skulle vare evig, men det endte jo med å vare i femten år. Mye av inspirasjonen kommer fra å ha jobbet altfor lenge med noe jeg egentlig ikke vil jobbe med.

Eksistensiell motivasjon

Emile har jobbet med musikk siden han var femten, og har lenge vært en slags kultfigur i Oslos engere kretser. Gjennombruddet kom imidlertid ikke før i 2015, da han slapp tre utgivelser, og et år senere har han sluttet i jobben for å lage musikk på heltid. Da jeg spør om hva det var som løsna i den perioden

drar han det ut i det lengste før han svarer.

– Dette høres veldig voldsomt ut, da, så jeg har nesten ikke lyst til å si det, men ... Og det her kan dere velge om dere vil skrive eller ikke skrive. Men dere er klar over at dere skal *do*, ikke sant?

Når han nevner døden skjer det noe med stemninga i rommet: Emile, som fram til da har sett mye i bordet, setter plutselig blikket i meg og fotografen, og den slepne stemmen hever seg i et øyeblikk til et nytt register. Jaja, nikker vi, fullt klare over det, før han slår blikket ned igjen og begynner å fortelle om da sønnen hans ble født.

– Jeg har egentlig aldri vært så klar over det. Men da jeg så gutten min bli født innså jeg at døden ikke bare er en fjern greie langt fram i tid. Folk blir født og dør hele tiden, sånn er livet, og da handler det om hva vi velger å gjøre med tiden vi har mens vi lever. Jeg fikk det for meg at jeg måtte få noe til å skje, så da gikk jeg hjem og jobba mye hardere enn før.

På fredagsstemninga løs

Når man ser Emile the Duke live er det lett å tenke at sceneshowet hans befinner seg i et slags grenseland mellom konseptuell hiphop og standup. På scena spiller han låter rett fra mac-en med ølen i hånda, mens latter og kommentarer sitter løst hos publikum. I samtale er han likevel overraskende alvorlig. Stemmen hans har riktignok stadig et snev av ironi i seg, men denne virker mer inngrodd enn tilsiktet, et naturlig resultat av å overlevd nittitallet i Oslo. Selv ser han heller ikke på Aasen-prosjektet som spesielt humoristisk.

– Det er helt greit at folk ler av sangene mine. Til og med jeg kan finne på å le litt iblant. Men det er ikke noe forsøk på å være morsom som ligger bak. For det er faktisk sånn vi er, og det skal være mulig å uttrykke det i musikk uten at det blir humor. Det er egentlig bare realisme.

Og realistisk er det – Emile the Dukes låter om demokrati på arbeidsplassen, kollegaer som slutter og fredagskake har høy gjenkjennelsesfaktor for alle de som noen gang har jobbet på et kontor. For noen kan det bli litt i overkant.

– Nesten alle de jeg møter synes det er veldig morsomt, men du har også de som må gå ut av rommet. Jeg har opplevd at folk reiser hjem fra konserten fordi de mister hele fredagsstemninga av å høre greiene mine. Det er jo litt kjipt, men det kan også være en indikator på at de burde gjøre noen forandringer, sier han. **UD**

EMILE THE DUKE

Hvem?
Emile the Duke, 33 år gammel.

Aktuell med:
EP-en *Aasen tar helg* fra 2016.

Beste kulturopplevelse:
Jeg spilte nylig på kulturetatens julebord i Oslo, hvor de hadde leid inn en standupkomiker, meg, og et strykeorkester. Og da lurte jeg litt på om det er en forskjellsbehandling i kommunen, for i de jobbene jeg har hatt ville vi aldri ha fått det. Vi ville betalt middagen selv, men de i kultur-etaten skal liksom flotte seg. Men det var en fin opplevelse, for det er ikke så ofte jeg får sett et strykeorkester. Det er jo noe litt storslaget over det.

Største guilty pleasure?
Veldig mange. Som når du er på vei hjem og du er sulten, kjøper noe junk, og angrer fordi man heller skulle spist en gulrot i stedet. Man glemmer liksom hva som er riktig.

Tips til trondheimsstudenten:
At man ikke skal glemme at man er student, kanskje. Så det ikke bare blir fest og frivillig arbeid. Det kan være gøy å holde på med ting ved siden av, men det er kanskje greit å fokusere på det man i utgangspunktet ville studere.

ENGASJERTE: Niklas Profors og Bendik Andre Eggen Barstad jobber med campusrelevant masteroppgave.

– Fagmiljø blir ikke hørt

Professor refser samlokaliseringsprosessen, og hevder den ikke er faglig begrunnet. Studenter etterlyser mer tverrfaglighet.

TEKST: Ola Haugstad, Johanne Lund FOTO: Hans Fredrik Sunde, Gunnar Dresler

Sosiologiprofessor Aksel Tjora er ansatt ved NTNU, og har engasjert seg i campusdebatten. Han hevder at de målene som er lagt til grunn for campusutbyggingen er for diffuse, og at midlene for å nå dit ikke er faglig formulert.

– Det er litt problematisk at universitetsledelsen er så lite interessert i kunnskap. Rapporter fra campusgruppa og utredninger har veldig svakt faglig og metodisk rammeverk, sier Aksel Tjora.

Han mener at fagpersoner ikke blir hørt under prosessen, og er kritisk til det han kaller «toppstyring» og manglende faglige prinsipper hos universitetsledelsen. Til gjengjeld blir godt faglige begrunnede argumenter oversett, hevder han.

– Styret har bestemt seg for sine ideer og er ikke villig til å gå inn i en faglig debatt. Dette synes jeg er pussig, sier sosiologen videre.

– Argument uten faglig grobunn

Et av målområdene han hevder framstår som diffuse, er samlokalisering som et virkemiddel for økt tverrfaglig samarbeid mellom fagdisipliner. Tjora mener argumenter for at geografisk nærhet skal føre til økt tverrfaglig samarbeid ikke har grobunn i forskning.

– Det blir en floskel å påstå at å sette folk sammen automatisk bidrar til at tverrfaglig samarbeid

oppstår. Man har ingen studier som underbygger at dette skjer. Vi har blant annet forsket på nabolag der samtlige ønsker å kjenne naboene sine, men ikke kjenner dem likevel. Studenter ønsker å kjenne de andre studentene, hvorfor blir man ikke da kjent, spør Tjora retorisk.

Han hevder forklaringen er at det ikke finnes anledninger til å bli kjent.

– Man må skape minglemuligheter og møtepunkt innenfor disiplinene, hvor det faglige fellesskapet legitimerer kontakter. Det må være et relativt lite miljø for at dette skal kunne skje, i en kjempekantine forsvinner man.

For å skape økt tverrfaglig samhandling foreslår han heller aktivt arbeid som tverrfaglige konferanser, seminarer og forelesninger.

– Dette er tiltak som forskning faktisk viser at har fungert. Det viktigste NTNU kan gjøre er å skape, opprettholde og utvikle gode instituttmiljø. Vi som jobber tverrfaglig jobber ikke sammen fordi vi er nære, men fordi vi oppsøker tverrfaglige arrangementer og arbeid.

Arkitektur eller kultur?

Niklas Profors og Bendik Andre Eggen Barstad er arkitektstudenter ved NTNU. De er enige i Tjoras kritikk, og synes ikke en samlokalisering er det

SAMLOKALISERING AV CAMPUS

• NTNUs nye campus skal stå ferdig i 2025.

• NTNUs styre har vedtatt et «Kvalitetsprogram for campusutvikling», som skal ligge til grunn for samlokaliseringsarbeidet.

• Et av målene som legges til grunn for den nye campusen er blant annet at campus skal være «samlende, urban, effektiv, og bærekraftig». Det er besluttet å samlokalisere campus for å nå målsetningene.

• Det pågår nå en arkitektkonkurranse om ideer til fysisk planlegging. Parallelt foregår det en konkurranse om utbygging av eget idretts- og helsebygg i Elgeseter gate 10-14.

Endelig vinner av idékonkurransen kåres 15. mai.

viktigste virkemidlet for å skape et tverrfaglig miljø. De mener NTNU Campusutviklings tankegang er god, men likevel ikke nok.

– Man vil ha universitetsbygg som fasiliteter for tverrfaglighet. Men i dag snakker man ikke engang med folk i etasjen over. Det er snakk om kultur, ikke bare arkitektur, sier Barstad.

Profors mener at tverrfaglighetsargumentet likefullt er viktig.

– Det er i enkeltstudentens interesse. Nærhet mellom bygg og fag i stedet for flere lukka miljø, skaper tverrfaglighet. Det tas det høyde for i planene for idretts- og helsebygget som skal ligge i Elgeseter gate 10-14, samt et eget kunst-, arkitektur- og musikk-senter, sier Profors.

Barstad synes man heller bør satse på linje-foreningene, for eksempel ved å ha dem i samme bygg. Det er i frivilligheten studenter blir kjent, hevder Barstad.

– Svakere tilhørighet

Tjora mener at samlokalisering potensielt kan føre til svakere tilhørighet til institutter og dermed mindre integrering i studiet, som igjen fører til lavere trivselsnivå og til slutt frafall. Han er blant annet kritisk til forslag om å bygge en «kjempekoloss» i Høyskoleparken, som han mener vil føre til at mindre fagmiljøer mister samhold og forsvinner i massen.

– Folk som har felles interesser bør være nære hverandre i miljøet, fysisk. Første premiss må være lavere terskel for å prate sammen. Deretter bør man ha fokus på å bygge tette miljø på instituttnivå, og la disse få bygge sin egenart og forme en identitet på egne premisser.

Dette vil føre til tilhørighet til studiet og økt engasjement, mener Tjora. Han framhever også frivilligheten som en viktig arena for å møtes på tvers av fag.

Fagidentitet viktigere

Nikolas Røshol, styremedlem i Urbanistene, mener i motsetning til Tjora at tilhørighet til fakultet er mindre viktig.

– Det er et paradoks at en sterk identitet knytta til fakultetet jobber imot tverrfaglighet. Man kan ikke få både øg, vi må prioritere. Urbanistene selv tjener på å være tverrfaglige, da det gir opphav til flere komplekse og interessante diskusjoner, og løsninger som er best mulig for alle, sier Røshol.

– Fagmiljø har vært involvert

Kommunikasjonsansvarlig Hanna Jones i NTNU Campusutvikling hevder på sin side at deres arbeid har et tungt og bredt kunnskapsgrunnlag, fra mange ulike fagmiljø. Som eksempel trekker hun fram at arbeidet med lokalisering og kvalitetsprogram ble leda av Fredrik Shetelig, dekan ved daværende

LITE FAGLIG FUNDERT: Aksel Tjora hevder fagmiljø bli oversett av NTNU i arbeidet med samlokalisering.

Fakultet for arkitektur og billedkunst.

I arbeidsgruppa deltok faglige ansatte fra ei rekke fakultet, blant dem Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologi og Fakultet for matematikk og elektronikk, samt andre fagmiljø, som Vitenskapsmuseet. I tillegg deltok Studentsamskipnaden, kommunen og Studenttinget. Hun understreker også at 43 ulike instanser og privatpersoner kom med innspill under høstens høringsrunde.

Når det gjelder målene lagt ned i Kvalitetsprogrammet, sier Jones at de må være overordna, da de nettopp har avslutta en strategi- og visjonsfase.

– Detaljer må konkretiseres etter hvert for de enkelte delprosjektene, sier hun.

Jones sier seg enig i at arkitektur alene ikke kan skape tverrfaglighet. Det er fagmiljøene selv som skaper arenaer og «treffpunkt» for tverrfaglighet, innad og mellom disiplinene, hevder hun. Hun bedyrer likevel at det er et viktig virkemiddel.

– NTNU har et spesielt nasjonalt mandat om å være tverrfaglig. Utviklinga av campus må ta konsekvensen av det, ved at vi tilrettelegger for denne utviklinga. Fysisk utforming og teknologi bygger opp under tverrfaglighet, sier Jones. **UD**

Om egg og høytider

TEKST: Maria Furuheim

At kapitalismen og markedskreftene får strammet sin svette klo hardere rundt samfunnets skjøre ankel, er synlig i avisene hvert år når butikkene igjen innfører julemat allerede i oktober, og verre blir det for hvert år: i fjor skal matvarekjedene etter sigende ha dratt nisselua langt nedover ørene allerede i juli.

Slik forutser jeg at om par-tre år vil begrepet

«hverdag» være unødig, da vi eksisterer i en konstant høytidstilværelse og materialismens slynge kaster oss inn i det ene mønstrede sjokoladepapiret etter det andre.

Prosessen er allerede i gang. Den kan ikke stoppes. Påska er ikke før i april, og det er allerede egg i butikkene. **UD**

STÅR PÅ SITT: Hanna Jones hevder NTNU Campusutvikling har både tungt og bredt faglig fundament.

Vil beholde grøntområder

Urbanistene vil ikke bygge i Høyskoleparken. Arkitektstudenter er åpne for det, så lenge det gjøres riktig.

TEKST: Ola Haugstad, Johanne Lund FOTO: Gunnar Dresler

Styremedlem Nikolas Røshol i Urbanistene er negativ til å bygge i Høyskoleparken, et standpunkt han hevder det er stor faglig konsensus om.

- Fakultetet for arkitektur og design kom med høringsinnspill der de advarte mot å bygge i parken. Jeg har ikke hørt om noen som er enige med NTNU, sier Røshol. Han legger vekt på Høyskoleparkens særegne rolle i dagens byrom.
- Høyskoleparken inviterer til mange ulike aktiviteter som ikke finnes andre steder i byen, sier han.

Niklas Profors og Bendik Andre Eggen Barstad jobber med en masteroppgave der de ser på muligheter for å legge et samla kunst-, arkitektur- og musikkmiljø i Elgeseter park, nederste del av Høyskoleparken. De er ikke utelukkende kritiske til å bygge her.

- Ei viss utbygging kan styrke parken, ved at man skjermes for trafikkstøy, sier Profors.

De mener likevel det er mulig å unngå å bygge i grøntområdene rundt Gløshaugen, dersom den nye campusen bygges «riktig». Alle bidragene foreslår å bygge i grøntområder, og av disse foreslår rundt halvparten å bygge i Elgeseter park. De fleste ser for seg å bygge i Hesthagen, skråninga ned mot Klæbuveien vest for Gløshaugen. Profors mener det er en god idé å samle deler av campus her.

Barstad trekker historiske paralleller til Realfagsbygget, som blei bygd i det som før utgjorde sørskråninga.

- Det er ingen som savner grøntområdet der i dag, sier Barstad.

Profors legger til at ei eventuell utbygging i vestskråninga er en fortsettelse av denne tankegangen. Selv om det vil være arkitektonisk vanskelig å bygge her, tror Barstad det er mulig å løse på en god måte.

- Noen forslag løser dette uelegant, men man kan bygge konsentrert, da går det absolutt an, sier han.

Vil ha Nidarø-park

Profors hevder det er nok av grøntområder i bydelen, og synes heller Nidarø heller bør gjøres om til park. Det er i dag politisk strid om området, hvor kommunen vil utvide dagens Spektrum kraftig. Folkelig og politisk motstand har tvunget kommunen til å utsette planene.

- Det er kort avstand fra Gløshaugen og Øya til Nidarø. Nidarø bør ses i sammenheng med den nye campusen, sier Profors.

Kommunikasjonsansvarlig Hanna Jones i NTNU Campusutvikling sier NTNU i konkurranseutlysninga har bedt om løsninger som ivaretar grøntarealer. Eventuelle inngrep skal kompenseres med «økt kvalitet og brukbarhet».

- Vi har ikke et uttalt ønske om å bygge i Høyskoleparken, avslutter hun. **UD**

VIL DU ANNONSERE HOS OSS?

SEND MAIL TIL ANNONSE@STUDENTMEDIENE.NO

**KJØP BRUKT,
SPAR PENGER**

56 000 AKTIVE ANNONSER
70 000 REGISTRERTE BRUKERE

IBOK.NO ER LANDETS STØRSTE
MARKEDSPASS FOR KJØP OG
SALG AV BRUKTE PENSUMBØKER

Etter fakta, floden

Mistilliten til forskning har vokst til vi ikke lenger vet hva som er fakta, og hva som er sant.

TEKST: Øyvind Johannes Hamre ILLUSTRASJON: Mia Edvardsen

Vi lever i et postfaktuelt samfunn om vi skal tro mediene. Med Donald Trump og venners skjødesløse forhold til fakta og etablerte sannheter. Presidentens spesialrådgiver, Kellyanne Conway, stadfestet administra-sjonens kunnskapssyn i et intervju med CNN ved å erklære at jo, de forholder seg til fakta - bare alternative fakta. Alt tyder på at forskningen har gjort et uttog fra politikkens kamparena: Harde, kalde fakta er ikke lenger like hardtslående som de tidligere har vært. Man ser en stadig gryende mistillit til institusjonene som supplerer oss med fakta. Er det grunn til det? Er forskningen egentlig fri? Og hva er egentlig sant?

Ja, forskningen er fri, skal man tro Leif Edward Ottesen Kennair, professor i psykologi ved NTNU. Likevel finnes det tilfeller som er problematiske. Blant annet om det bedrives oppdragsforskning med et forventet resultat, eller om det legges føringer fra

myndighetene for hvordan forskningen skal bedrives.

– Et eksempel på dette er studier av kronisk utmattelsessyndrom (ME), hvor interessegrupper som favoriserer biologiske framfor psykologiske forklaringer påvirker hvilke forskningsprosjekter politikerne støtter. Politikere må læres opp i forskning, og lære hvordan de skal lese og forholde seg til fakta som strider mot deres grunnsyn. Og ikke benytte forskning til å lefle med egne interessegrupper.

Likevel virker det ikke som om dette er kjernen av problemet. Det er ingen røde varselamper eller heftige diskusjoner i avisspalter om forskningens troverdighet. Som professor Kennair sier, forskningen er fri. Mon tro opphavet til det post-faktuelle hysteriet skyldes en mer grunnleggende mistillit til fakta.

Et alternativ til fakta

Etter at Conways kommentar om alternative fakta lagde sjokkbølger gjennom den amerikanske pressen, opplevde ordboka Merriam-Webster en veldig økning i oppslag av ordet «fact». De definerer ordet som «objektiv informasjon», men objektive og

etterprøvbare data må ikke nødvendigvis være fakta. Forskning oppstår av fakta i møte med tolkning, noe som betyr at forskning ikke nødvendigvis er sannhet.

– Innen ethvert felt vil det alltid være forskjellige forskere som gjør krav på hva som er sant. Forskning vil alltid foregå innenfor en gitt ramme, sier May Thorseth, professor i filosofi og leder av program for anvendt etikk ved NTNU, og legger til at utvalget av empiri også har mye å si.

– Selv om forskningsstudier er etterprøvbare og etisk forsvarlige behøver de ikke nødvendigvis være fakta fordi sannheter alltid vil avhenge av våre definisjoner. Vi har sett at forekomster er relative og mye avhenger av definisjoner. Som Foucault påpekte, vår definisjon av galskap har endret seg fundamentalt opp igjennom årene. Om man leter etter en diagnose, vil man ofte finne en, sier hun.

Hvordan skal man forstå sannhet da? Hva er fakta, hva er alternative fakta – og hva er løgn? Ifølge Thorseth er forskningsresultater ikke å betrakte som objektive fakta. Den sannheten, den virkeligheten vi forholder oss til er derimot ofte basert på konsensus i forskersamfunnet.

– All kunnskap er feilbarlig. Vi vet ennå ikke hva effektene av klimaforandringer vil være før om flere tiår, selv om vi kan beregne sannsynligheter. Vi kan ikke slå i bordet med hardtslående argumenter overfor klimafornektere, selv om det meste tyder på at de tar feil.

Forskning og ideologi

At forskere er ideologisk motivert, virker det som om ingen vil skrive under på. Professor Kennair utdyper:

– Helt siden sekstitallet har feministiske og marxistiske teorier spilt en dominerende rolle innenfor humaniora. Men selv om Klassekampen leses i større grad på universitetene, behøver ikke nødvendigvis det bety at forskning er venstrevridd. Den er empiribasert og til å stole på.

Saulus blir sjelden Paulus, sier Kennair, det er naivt å tro at politikere vil endre mening i møte med fakta. Det strider imot politikkens natur, mens forskning fordrer at foruttagelser endres i møte med fakta.

– Ofte er jeg uenig med forskerkolleger, men da er jeg uenig med tolkningen, sjeldent data.

Det Kennair heller mener er et større problem er at politikere blir opplært til det han kaller «cherry picking», de håndplukker fakta og forskningsresultater som passer deres agenda.

– Når vi har ministre og framtreddende

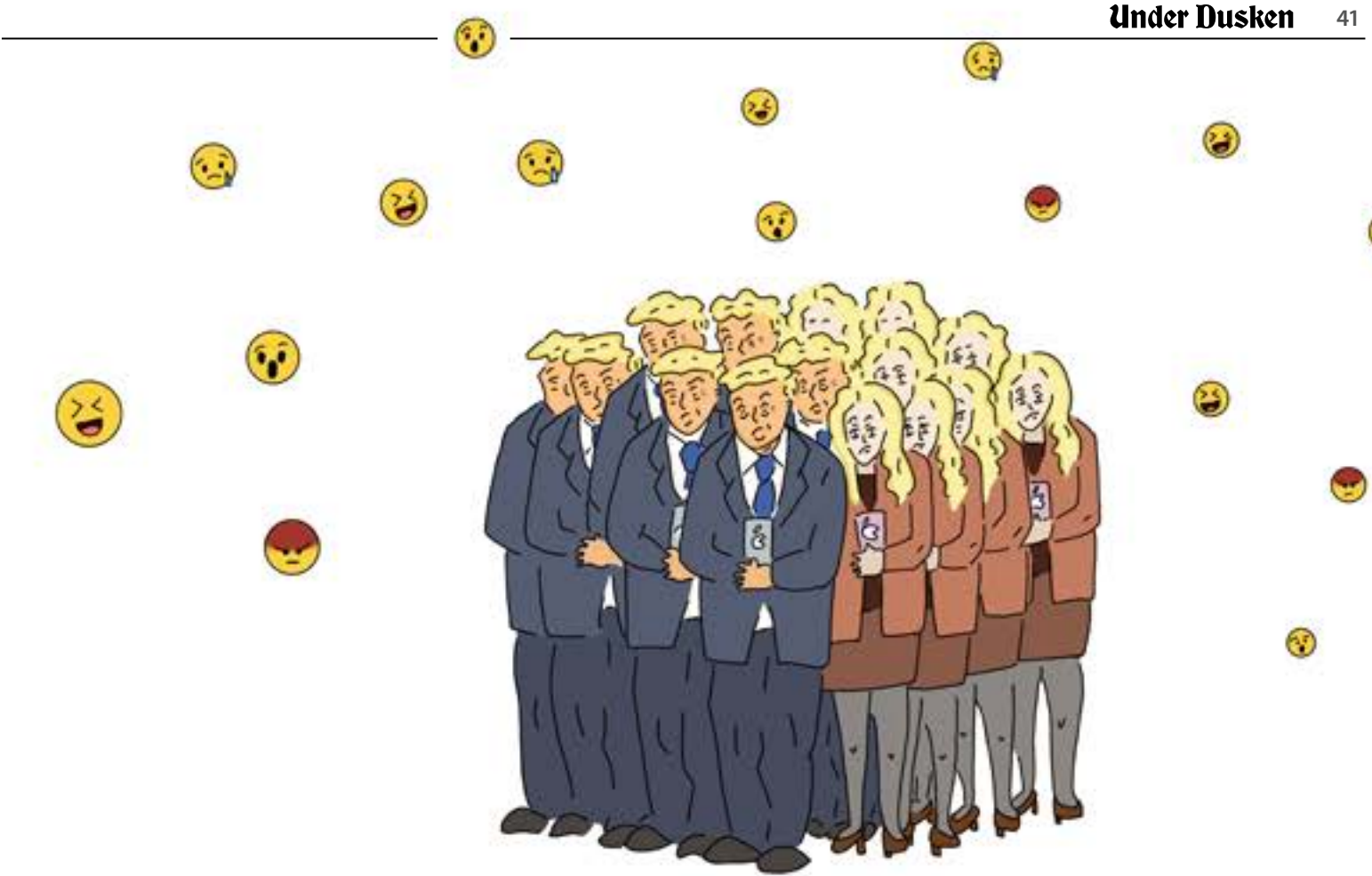
politikere på besøk her på instituttet, merker jeg at de lytter nærmere om jeg sier det de liker, om de oppfatter at jeg er på «deres lag». Her er venstresiden vel så populistiske som høyresiden. De framhever forskning basert på hva velgerne deres vil høre, sier han.

Overdreven tillit

Et minneverdig eksempel på at politikeres bruk av forskning ikke alltid er rotfestet i sannheten, er daværende justisminister Anders Anundsens opp-treden på NRK-programmet *Folkeopplysningen*. Programleder Andreas Wahl påstod at det er konsensus blant forskere at alkohol er mer helseskadelig enn hasj, hvorpå Anundsen eplekjekt svarte at «den forskningen jeg sitter på, sier nemlig det motsatte», som om forskningen var en liten hemmelighet han satt og ruget på, og ikke offentlig domene. Da Wahl omsider mottok Anundsens forskning, viste det seg at det er to avisartikler: en studie kun om hasj og en upublisert mastergrad av en svensk medisinstudent.

Har standarden falt i Norge – kommer politikere seg unna med slepphendt forhold til forskning? Hvor ofte sjekkes forskningen politikere støtter argumentene sine på? Kanskje heller enn en tapt tillit til forskningen, så har vi en overdreven tillit. Politikere trenger ikke mer for å underbygge sine argumenter enn å henvise til forskning. Selve ordet er så tillitvekkende og betryggende at enhver referanse stopper en diskusjon. Kanskje har den politiske bruken av forskning overdrevet til den grad at den har mistet sin verdi? Uansett hvordan du vrir og vender på det; fakta er ikke det det engang var.

Hva kan vi konkludere med? Tilsynelatende er forskningen fri – i hvert fall ifølge forskerne selv. De største problemene forskningen står overfor har heller å gjøre med dogmatisme og politikeres misbruk av forskning i ideologiske kamper. Til syvende og sist er det tilliten til vitenskapelig kunnskap som står i fare for å forvitte. Selv om man er uenig i noe behøver det ikke være usant. Det virker som forskningen er fri - inntil videre. **UD**

Vakkert stillehavseventyr

Vaiana har vakre animasjoner og en fin historie. En feelgood-film verdt å se.

TEKST: Maria Lund Krogstad FOTO: Disney

Disneys nye animasjonsfilm *Vaiana* handler om en høvdingdatter som må redde folket sitt fra et fryktelig mørke som sprer seg på grunn av en forbannelse. For å gjøre dette trenger hun hjelp av halvguden Maui, som startet forbannelsen. Hun må reise over havet sammen med Maui, en reise hennes far aldri har latt henne gjøre, selv om hun alltid har lengtet etter det.

Filmen har en selvstendig, kvinnelig hovedperson, noe unge kvinner har godt av å se. Det er en typisk «følg drømmen din»-type film, men det fungerer greit selv om det ikke er fryktelig nyskapende. Ja, vi har sett dette før, men vi liker det jo. Historien fungerer og engasjerer. Det er også befriende å se en ung, vakker «prinsesse» som ikke har noen kjærlighetsinteresse i løpet av filmen, noe Disney har blitt flinkere på de siste årene.

Vaiana er den sterkeste karakteren i filmen, som seg hør og bør. Hennes dyrefølgesvenn, som alle kvinnelige hovedpersoner i disneyfilmer ser ut til å ha, er

derimot ikke spesielt givende. Maui er den karakteren i filmen med størst potensial til å utvikle seg, noe han også gjør. Alle karakterene er i bunn og grunn bra laget, og jeg tar meg i å like dem særs godt. Spesielt dynamikken mellom Vaiana og Maui er flott. De er på mange måter motsetninger, hvilket gir rom for mye humor.

Det er, som disneyfilmer ofte er, en musikal. Sangene er middels fengende, men ikke noe jeg går rundt og synger på i ettertid. Dette er noe skuffende, da jeg syns lydsporet ofte er noe av det beste med filmer. Det var det dessverre ikke her. Selv om de ikke er dårlige, klarer jeg ikke huske en eneste en av dem.

Det som gjør filmen spektakulær er omgivelsene den er satt i. Det er vakkert animert, med flotte havdyr, korallrev og sterke farger. Personlig syns jeg alt i havet er helt fantastisk, og gir filmen en magisk atmosfære. Sjelden har jeg sett havet framstilt så vakkert i en animasjonsfilm.

Generelt er filmen både morsom, spennende og trist, altså alt du kan forvente av en animasjonsfilm rettet mot barn. Voksne vil også bli dratt inn i historien og kose seg, så jeg anbefaler å ta med et yngre søsken og se den. Den gir dritgodt humør og er fantastisk fint animert.

Ein skatt blant skrotet

Diaries of a Spaceport Janitor er eit velkome tilskot til samfunnskritikken.

TEKST: Aase Maren Iversen Østgaard FOTO: TinyBuild

Mange trur at dei beste science fiction-spela har budsjett som står til ideane sine, men den viktigaste sci-fi-en i vår tid er ikkje den med mest pomp og prakt. Det er den som abstraherer, vrir, og utvidar samtida sine kampar til ei fjern fabelverd av sosial otting og teknologisk utvikling. Sci-fi er den mørke, rare spegelen vi held opp mot røynda, like menneskeleg som den er teknologisk.

Diaries of a Spaceport Janitor er eit spel i den tradisjonen. Du, ein blå og androgyn gatefeiar, må klare deg i ei verd som ikkje bryr seg så lenge du gjer jobben din, og den jobben er enkel: vandre gatelangs og plukke opp det søppelet du finn.

Nokre av tinga kan du selje til ein av dei mange marknadsbodane i byen, men det meste er totalt verdiløst. Uansett, brenn du det ikkje, får du ikkje betalt. Valet mellom å behalde noko potensielt verdifullt eller berre brenne det for å overleve dagen, heng tungt på skuldrene dine. Oddsene er ikkje i din favør, men løna for å finne noko verdifullt er enorm.

Enno meir freistande er gulrota av utforsking og eventyr som heng føre di underernærte nase. *Diaries* spelar på sjangerforventingane med omhug: du drøymer stadig om å bli tatt inn av trolldomslauget, eller utforske grenselanda i det fjerne med ein haug

romvesen i nakken. Vandrane gatelangs mellom fargerike bygg og romvesen er det så mykje rom og mogleheit, men det er stadig utanfor rekkjevidda di.

Diaries tek slik opp ei rekkje tema: ulikskap, identitetspolitikk, splitting, og det å vere ung. Spelet kommenterer ikkje desse tinga på grunn av ein eller annan vag og avansert intensjon, men fordi det er laga av folk som vaks opp i ein trykkokar av inntrykk og forventingar. Dei tar sci-fi-sjangeren og gjer det til noko eige, emosjonelt og skøyrt. Ein merkar

referansane til speldesignarar som Porpentine og Nina Freeman, og alle andre som nektar å laga sci-fi som ikkje er personleg, rart, eller politisk.

Gjennom å byggje ei bru mellom våre liv og dei draumane vi omgjev oss med, vil spelet få fram at det einaste vi faktisk eig er vår eigen fantasi. Det er noko vakkert med den tanken: at det er det fantastiske, det surreale, det rare, som kan frigje gatefeiar.

Bemerkelsesverdig, finurlig, og annerledes

The Rules for Everything viser dybde, for de som tar seg tiden til å se.

TEKST: Inga Stenoien FOTO: Motlys A/S

Hvis man blander dype spørsmål, underlige karakterer, og et dryss av herlig mørk humor, får man Kim Hiorthøys *The Rules for Everything*. De fleste vil vel ha en viss kontroll over hva som foregår rundt en, og forstå seg på omgivelsene sine. Det kan man dessverre ikke, noe filmen elegant poengterer. Den norske spillefilmen tar for seg livene til en mor og datter etter at faren og elskeren blir påkjørt.

Hovedmomentet i filmen er de såkalte «reglene» hele verden vasser i. Når overrumpelende hendelser forekommer kan det være vanskelig å forstå seg på hvordan og hvorfor vi skal leve etter gitte betingelser. Det er interessant å se hvordan hver av karakterene forholder seg til reglene: noen vil unnsnippe dem, mens andre søker tilflukt og trøst i dem. Mye blir fortalt mellom linjene, og er bare åpent for de som vier oppmerksomhet til en annerledes måte å fortelle en historie på.

Handlingen går som et rullebånd. Selv om noen vil føle at de står stille, beveger omgivelsene seg hele tiden på grunn av karakterenes forskjellige sinnelag. På tross av at moren har en følelsesmessig lukket personlighet, kan man oppfatte endringen hennes fra passiv til aktiv forelder. Filmen består av mange små historier knyttet opp mot hovedhandlingen, som skaper en følelse av helhet og flyt. Man blir geleidet gjennom et par øyeblikk av noens liv, og sitter igjen med en mengde inntrykk. Regissøren har

droppet unødvendig sukkerdryss, som fører til at scenene er ærlige og rå, men samtidig fine, annerledes og morsomme. Ja, til og med vakre.

Siden de fleste karakterene, dialogene, og scenene er underfundige passer det godt at filmteknikken også er litt utenom det vanlige. Kameravinklene lever på egne premisser, og setter et annet perspektiv på handlingen og karakterene. Stemningen i filmen er til tider tungsindig, men gjennom leken filmtek-

nikk og mørk humor ligger fokuset ikke bare på tunge temaer, men også selve øyeblikkene i livet.

Helheten i filmen er uslåelig. Alle elementene har en merkelig vri over seg, og knyttes alle opp mot reglene som preger menneskers hverdag. Både handlingen, karakterene, filmingen og humoren skaper et annerledes og slående bilde av verden. Det er vel i grunnen alt man kan kreve av en god film.

Et estetisk liv

Paterson er en fininnstilt skildring av den poetiske prosessen.

TEKST: Emil Øversveen FOTO: Amazon Studios

Jim Jarmusch skal ha mye av æren for at jeg først begynte å interessere meg for såkalt kunstfilm. Hans bomsete og uanstrengte New York-cool talte rett til den sekstenårige hipsteren i meg, og fikk meg til å lengte vekk fra den grå Hamar-tilværelsen til de kornete sorthvitt-miljøene i filmer som *Down By Law* og *Stranger Than Paradise*. Siden da har Jarmusch gått bort fra denne stilen til fordel for en rekke sjangereksperimenter. Når han nå vender tilbake til dramaet er det med sin minst typiske film noensinne. For der Jarmusch tidligere filmer alltid har hatt en forankring i storbyen er *Paterson* en hyllest til småbymennesket, og det klart varmeste innslaget i en filmografi som ellers preges av en viss ironisk distanse.

I filmen følger vi bussjåføren Paterson, som bor i byen med samme navn. Paterson drømmer om å bli dikter, og filmen er framfor alt et forsøk på å skildre den poetiske prosessen. Noe plott i konvensjonell forstand finnes ikke – Paterson kjører buss, spiser middag med kona og lufter bikkja, iblant blir han inspirert og skriver et dikt, og det er egentlig det. Paterson har imidlertid også en fininnstilt erfaring

av verden, og filmens største styrke er hvordan denne formidles til seeren. Den døsige hverdagen avbrytes jevnlig av poetiske utglidninger: To ungdommer diskuterer anarkisme på bussen, det blinker i en CD-jukeboks, og plutselig er det som om virkeligheten framstår i et nytt lys. At det aldri degenerer til en Amélie-aktig dyrking av de små øyeblikkene skyldes filmens emosjonelle register. Omverdenen kan like gjerne være truende som vakker, og melankolien i Patersons liv ulmer hele tiden under overflaten.

Filmen baserer seg altså på velkjent formel. Det skal handle om vanlige mennesker, virkeligheten slik den *egentlig* er, og så videre. Samtidig er det noe stilisert over det filmen beskriver. Skildringen av Patersons mundane og rutinepregede tilværelse, og den stoiske måten han står i den på, grenser stadig til det romantiserende, og jeg tar meg i å tenke at de fleste tross alt lever mer begivenhetsrike liv enn dette. Ikke at det er noe galt i det. *Paterson* er en utilslørt hyllest til det estetiske livet, og en utmerket virkelighetsflukt for hipstere i alle aldre.

– Vi lever i en konstant identitetskrise

Hjertesorg er hovedingrediens i Trondheim Calling-aktuelle Skógs musikk.

TEKST: **Iben Dahl** FOTO: **Linea Bancel**

Jeg møter bandmedlemmene Ole og Sondre i bok-baren på Antikvariatet denne første februar dagen i 2017. Sondre kjøper seg en øl, og bandets trommis Vegard ankommer et par minutter seinere.

- Har du smakt kaka på Dromedar?
- Nei, burde jeg det, spør jeg.
- Disse gutta her er helt jantelov på kake ass, skyter Ole inn, før Sondre fortsetter:
- Altså, de markedsfører seg med legendarisk kake. Da bør den stå til forventningene.
- Det blir noe prat om dyre vafler til 37 kroner på Mormors.
- Verre enn fergeprisene, konkluderer Sondre.

Konstant identitetskrise

Trioen fra Sunnmøre, som startet opp i 2014, slapp sin forrige singel «NOD» i desember. Tidlig i januar fulgte de opp med musikkvideo. Musikken deres karakteriseres gjerne som indie, men en sjanger-plassering som denne er lite nyansert.

- Vi lever i en konstant identitetskrise, sier Sondre og fortsetter: Vi har ikke funnet oss selv enda.
- Nei, vi er ikke en utopi, men alltid i forandring, føyer Ole til.
- Til tross for et bredt spenn på tvers av sjangre har gruppa blitt sammenlignet med Mumford & Sons.
- Er det dekkende?*
- Tja, det er nok mest på singelen «Memento Mori». Jeg vil nok si vi er en hybrid av A-ha og Sigur Rós, sier Sondre og ler.

Fra Ila til Knaus

Med to ferdigutdannede i musikkdesign ved Høyskolen Kristiania, og Ole på sisteåret, har gutta et solid grunnlag for det de driver med.

- Det startet vel våren 2014, mens jeg bodde på vestsida i Trondheim, sier Vegard.
- Ole og Sondre begynner å le. Vegard fortsetter:
- Ok, si Ila, da. Så begynte det å komme ned en kar (Sondre, red.anm.) med skjegg og liten gitar, og spilte viser og sang. Etter en stund spurte jeg ham om han ikke skulle ta seg en spillejobb, men nei, han skulle ikke det. Så da ringte jeg til en pub
- De diskuterer litt om jeg skal navngi puben, og blir enige om at «vi driter i det – en pub» høres mye bedre ut:
- Så da ringte jeg til en pub, og fiksa vår første spillejobb. Sondre spilte og sang, og jeg spilte trommer – med beina altså – pluss bass og piano, på én gang.
- Det var ganske nedstrippa, legger Sondre til.
- De mimrer litt om hvor nedstrippa det var, og kommer fram til at det var i april 2014.

- Første april, avslutter Sondre.
- Jeg rekker å vurdere å dra poenget om aprilsnarr før Sondre sprekker bobla som måtte sprekke, og vi bryter ut i latter.
- Vi må slutte å kødde.

Hjemmekjære

I fjor høst vant gruppa Studentersamfundets demotape-konkurranse, og fikk spille på Knaus. Med en markant Spotify-lytterskare i de tre største byene har gruppa allerede begynt å befeste sin plass i musikklandskapet.

- Å spille på Knaus var helt fantastisk. Vi visste ikke helt hva vi skulle forvente, men så var det et stort oppmøte med mange musikksultne ungdommer, sier Vegard.
- Ja, det er et fenomen vi har opplevd ytterst sjeldent i løpet av de over femti konsertene vi har spilt, fortsetter Sondre.
- Foruten jevnlige spillejobber i Trondheim har gruppa blant annet spilt på Øyafestivalens Klubbdag. Men for det som hyppig omtales som et «Sunnmørsband» er konsertene i hjembygda noe helt spesielt.
- Vi er litt koselige, da. De beste konsertene vi har er på familiegården hjemme hos meg i Snips-øyrdalen. Vi har bygd en liten scene inne i låven der, og har en årlig begivenhet med masse venner og kjentfolk som samles til en massiv grillfest, og ender i en stor fest. Det er noe spesielt med det: Det er så trygt og nært, sier Sondre.

Savner Familien

På torsdag spilte de på Fru Lundgreen under musikkfestivalen Trondheim Calling.

- Det blir blant det største vi har gjort, og vi er veldig takknemlige for å få være med på det. Det er en sjukt god mulighet til å etablere kontakter i musikkbransjen, sier Sondre.
- Debatten om Trondheims musikkliv fikk en dyster tone etter de mye omtalte konkursene til musikkscenene Familien og Brukbar/Blæst i fjor høst.
- Hvordan er det å være et såkalt ungt og lovende band i en by der de progressive småscenene blir færre?*
- Herlig – nei, jeg kødder. Men det er fortsatt mange bra steder igjen. Det vil dukke opp nye steder etter hvert. Men jeg savner Familien, sier Ole.
- Ja, der er det koselig også som sivil, sier Ole.
- De to andre flirer litt, før Sondre fortsetter:
- Blæst hadde et tilbud som ingen andre kunne måle seg med, med tanke på leie av scene og sånn. Det la grunnlaget for et mye bedre kulturtilbud.

Vindskeivt og røft

Med en uensartet diskografi spenner gruppas musikalske favoritter tilsvarende bredt: Fra Vulfpeck og Joy Division, via Tame Impala til åttitallsbandet Tears for Fears. Selv henter de inspirasjon fra hverandre og fra eget følelsesliv. Sondre er gruppas tekstforfatter, og det er tydelig at lyrikken står sentralt:

- Jeg henter mye fra hjertesorg, fra bunnen av hjertet mitt. Mange av tekstene handler om vonde følelser. Det blir litt samfunnskritisk: Jeg skylder på samfunnet for at jeg har disse følelsene. Fuck samfunnet for at jeg bruker denne Iphonen, for kroppsideal og sånne ting.
- Vegard nevner at han går på antideprissiva:
- Det er jo sånn rundt 20 prosent av befolkningen som går på det, men det er få som sier det.
- Nei, nå synser vi, skyter Sondre inn.
- Det blir en del latter.
- Så: hjertesorg og depriment trommis, sier Vegard og fortsetter: Da blir det litt vindskeivt.
- Vindskeivt og røft.

Stødig trio

I løpet av fartstiden på knappe tre år har gruppa allerede gjennomgått en del utskiftninger.

- På det meste var de seks, og våren 2016 ble fem igjen redusert til tre.
- Det er skummelt å gjøre slike utskiftninger. Det var veldig viktig å ha en plan for hvordan vi skulle gjennomføre det, for man får jo et forhold til hverandre, sier Sondre.
- Vegard fortsetter:
- Bare det å samles blir nesten umulig når man er seks stykker. Så man er nødt til å finne en balanse slik at det ikke blir for mange, men nok til at man får det uttrykket man ønsker.

En lovende vår

Utskiftninger til tross, produksjonen har hele veien vært stabil. Med EP-slipp i mars og konserter utover våren er det lite som tilsier at det endrer seg med det første:

- Det blir helt sjukt, med fete in-the-tones og beats, tuller Sondre.
- Helt til slutt: Aksenten i Skóg – er det riktig å ane en fascinasjon for Sigur Rós?
- Tydeligvis, svarer Vegard. De diskuterer litt før Vegard fortsetter:
- Jeg synes det er veldig fint med fine beslag. Sånn som på den kleskroken der, dørhåndtak og så videre. Så: Skog rett fram er litt kjedelig. Men Skóg... **UD**

U2, bandet jeg ikke kan kvitte meg med

Spennet i kvalitet og lydbilde gjør forsoningen med bandet jeg skylder min musikalske oppvåkning til en følelsesmessig berg- og dalbane.

TEKST: **Iben Dahl** ILLUSTRASJON: **Margrete Indahl**

Det hele begynte med et varsel i konsertappen forrige uke. U2 skal spille – i Frankrike. Uaktuelt å dra, jeg har for lengst mistet interessen. Men dog: Jeg følger jo dette bandet fordi jeg har et bittelite håp om at de skal dukke opp et sted i landet en vakker dag. Hadde det ikke vært gøy å gjenoppleve låtene jeg elsket da jeg var 14?

For i selskap av artister som Rolling Stones og Paul McCartney holder rockebandet fra Dublin – uheldigvis, vil noen si - den velkjente koken. Selv om sistealbumet ble sluppet i 2014, var det så seint som i januar at gruppa annonserte ny turné, med konserter i Nord-Amerika og Europa denne sommeren. Legg til at de to siste utgivelsene i overveiende grad blottlegger en gruppe som har mista tråden, og du har nok et eksempel som kvalifiserer til den triste klisjéen av band som nekter å innse egen dødelighet.

Likevel: Et sted i meg finnes denne nostalgikeren som ønsker en lykkelig gjenforening med det U2 som ga gnist til min musikalske nerd. Nettopp derfor er det på tide å børste støv av et par perler. Bono, The Edge, Larry Mullen, og Adam Clayton står bak et helt musikalsk univers, og det er vi selv som taper på å føye det hele under én kam.

Sinna band med politisk agenda
Debutalbumet *Boy* representerer U2 på sitt aller

minst polerte. Bonos utrolige vokal er full av en energi som ikke kan leveres av noen andre enn en opprørt tjuetåring. Foruten den ikoniske «I Will Follow», er «An Cat Dubh» og «Another Time, Another Place» uunngåelige i enhver anbefaling. Sistnevnte er kanskje den råeste. Likevel gir «An Cat Dubh»s lave tempo denne låta et momentum som er helt unikt.

Den samme rebelskheten preger andrealbumet *War*. Det er fristende å hoppe over «Sunday Bloody Sunday» - denne kjenner jo alle til - men jeg kan ikke: Trommeslag og en stemme som er sår likesom av å ha skreket for lenge inngår i en perfekt balanse mellom rolige refreng og kamplystne vers. Denne låta tåler tidens tann. Sangens mindre kjente lillesøster er «The Refugee», som med en herlig satirisk tekst tar opp flyktningtilværelsen i samme opprørte og velmenende stil som i epoken ellers. Lyrikk og rytme spiller hverandre i sitt krigstema, som nærmest framheves av låtas noe usmidige overganger. Dette er langt fetere enn Live Aid.

Høydepunktet kommer likevel først med *The Joshua Tree*. Dette albumet er av typen du kan høre i sin helhet – i

hvert fall A-siden: Fra «Where the Streets Have No Name» til «Mothers of The Disappeared» er dette både interessant og modnere enn noe tidligere. «Bullet the Blue Sky» er en rå låt som demonstrerer harmonien mellom Larry Mullens heftige tromme og The Edges gitarvringing. Forøvrig er denne om ikke enda mer sexy som liveversjon på konsert-albumet *Rattle and Hum*. Særlig fordi den gjøres i forlengelse av Jimi Hendrix’ Woodstockversjon av

«TheStarSpangledBanner»–enovergangavpassende kaliber for en låt som retter skyts mot Vietnamkrigen. «Spanish Eyes» er blant de såreste kjærlighetslåtene i bandets diskografi, mens gitarriff og mystikk på «Exit» befester hvilke stemningsmestre gruppa er.

Pop-vending på godt og vondt

Før vi runder av vil jeg vende snuten mot albumet *Achtung Baby*, et av bandets mer poppa og eksperimentelle album. «One» fikk ny oppmerksomhet ikledd en coverduett med Mary J. Blige, men selv om den muligens når opp til originalversjonen er den neppe en erstatning. «One» er dedikert til vokalistens avdøde far, og røper en relasjon som er like vanskelig som den er full av kjærlighet. «Have you come here for forgiveness - Have you come to raise the dead – Have you come here to play Jesus – To the lepers in your head». Poenget er hvordan Bonos såre stemme får messe sin sorg, og det gjøres best uten å måtte kauke om kapp med Mary J. Blige.

«Until The End of the World» er en forførende perle på nivå med «The Fly», som begge er mindre

(i ettertiden) kjente låter. Det er nok mer enn noe annet fordi innehaverne av definisjonsmakt blant publikummet har plassert dem innenfor kategorien de elsker å hate: Lettbeint pop. Det er ufortjent, for begge er i sin smidighet kroneksampler på suggererende og dansbar pop. Legg vekk skepsisen og nyt.

Venner igjen?

Senere utgivelser trenger neppe min omtale for å plukkes opp: «Beautiful Day» og «Vertigo» er låter vi kjenner til og eksempler på det U2 som kan oppleves i dag. Likevel kunne jeg listet opp flere sider til, men som vi sier på Dragvoll så er det utenfor denne artikkelens område.

Tur til Frankrike eller ikke: Å gå gjennom U2s diskografi er en følelsesmessig berg- og dalbane. Det er ikke så rart, for mye av det man tar dønn seriøst som tolvåring krever (heldigvis) ironisk distanse ti år seinere.

Det betyr ikke at alt er ræl. Desto morsommere er det å gjenoppdage det som er gull.

Ty Segall - *Ty Segall*

Et strukturert kaos.

TEKST: **Erlend Gylver** FOTO: **Drag City**

Den evig rastløse Ty Garrett Segall har i løpet av sine ti år som soloartist rukket å bli en guru innenfor moderne garasjerock. Ikke bare gir han ut to til tre album i året under mange forskjellige navn, han har også bevist at han kan spille alt fra bråkete, skitten punk til stemningsfull folkrock og indie. Hva et album av Ty Segall høres ut som er nesten umulig å gjette på forhånd, men dette niende soloalbumet er faktisk overraskende representativt for musikken hans.

Åpningslåten «Break A Guitar» er en påminnelse om at den skitne og bråkete garasje-rocken fortsatt er en stor del av lydbildet hans. Gitaren ligger latterlig tungt midt i miksen og det hele er ganske bråkete og kaotisk. Av og til grenser tekstene og musikken mot det absurde. Hva som egentlig foregår på dette albumet er ikke alltid lett å få med seg, men hvis John Lennon hadde gjenoppstått i 2017 og bestemt seg for å spille punk hadde det kanskje hørt ut som dette.

Cloud Nothings - *Life Without Sound*

Pessimisme med glimt i øyet.

TEKST: **Emilie Pedersen** FOTO: **Coqueiro Verde Records**

Platetittelen tilsier kanskje at firkløveren i Cloud Nothings har senket tempoet og volumet på sitt ellers bråkete indie-rockuttrykk. Det er både sant og usant. Gruppen har distansert seg fra lo-fi-kvaliteten og satset på et mye kraftigere og nyansert lydbilde. Samtidig som de holder på de bråkete gitarene og tidvis aggressive tekstene, gir de rom for en mer lettbeint framtoning som spiller til deres fordel.

Tre år etter deres siste fullengder er første låt passende nok navngitt «Up To the Surface». Den dystre pianointroen går raskt over til noe som minner om sommerlig bakgrunnsmusikk, på en god måte, før det på slutten trykker til og oppsummerer albumets lydbilde. *Life Without Sound* rommer masse lyd, både behagelig og bråkete. Det er en god blanding av skriking, nasale vokaler, muntre riff og skitten garasjerock.

Likevel er det et godt driv på de fleste låtene og Ty Segall klarer å redde seg inn ved at han tross alt er en ganske god låtskriver. Det er flere minneverdige refreng, gode overganger og bømtevis med kule riff. I tillegg er det en god sjangermessig variasjon på albumet, som den countryinspirerte «Talkin'» eller den nedstrippede indierock-låta «Orange Color Queen».

Av og til synes jeg at musikken blir nærmest litt for likt *White Album*-æraen til The Beatles, og strengt tatt føles ikke dette her som moderne musikk i det hele tatt. Ty Segall låner skamløst det beste fra 1960-tallet og komprimerer det til å bli et 34 minutter langt kaotisk fyrverkeri av et album. Til tider kan dette albumet virke ufokusert og rotete, men som regel er det et slags strukturert kaos.

Disse motsigende elementene av glede mot sinne og dysterhet kommer godt fram i både tekster og lydbilde. Aggressive og fete «Darkened Rings» gir deg lyst til å knuse ting, mens «Modern Act» flyter knirkefritt gjennom hodetelefonene og gir deg masse energi. Med verselinjer som «I want a life, that´s all I need lately. I am alive, but all alone» uttrykkes både håp og håpløshet. Vokalist Dylan Baldi har definitivt vedlikeholdt bandets tematikk som kan oppsummeres som pessimisme med glimt i øyet.

Mot slutten av plata drar det seg kraftig opp med «Strange Year» og «Realize My Fate». Baldi hveser ut sinte strofer over enda sintere gitarer. Sistnevnte låt opererer på et helt annet nivå enn åpningslåta, som viser hvor gjennomtenkt og bearbeidet dette albumet er. Sprekkfullt av ulike følelser og rytmer i god balanse er dette albumet definitivt en opptur for Cloud Nothings. Gruppen har modnet og tilsynelatende funnet sin greie – jeg digger det.

KVISSMESTER:
Live Skartveit
Spørsmål og kommentarer kan sendes til
kviss@studentmediene.no

KVISS

SVAR

— HVLKEN DONALD-FIGUR ER DU? —

0-3: Donald Duck: Du har nettopp tapt så det suser på ukas kviss, i sann Donald-stil. Kanskje bruk mer tid på å holde deg oppdatert til neste gang, og litt mindre på å jakte jenteender og mindre i glemmeboka, sammen med dette kvissresultatet.

4-7: Dolly Duck: Din rolle er i det store og hele å være pen og bli kranglet om av mennene i ditt liv, og det gjenspeiler kvissresultatet ditt. Men du gjør det bedre enn Donald i hvert fall - bli nå kvitt den maseanda snart!

8-12: Fantonald: Som alter egoet til Donald er du hakket mer vellykket og heldedådig enn Donald selv, men det er ingen som egentlig husker at du finnes, så dine bragder går mer eller mindre i glemmeboka, sammen med dette kvissresultatet.

13-15: Mikke Mus: Du er en mester-detektiv og har klart å snuse deg fram til over gjennomsnittet mye snadder, men av og til må du kjenne dine begrensninger og holde deg til å observere hvorvidt skoavtrykkene matcher kalosjene til den skyldige eller ei.

16-19: Skrue McDuck: Etter mange års hardt arbeid og grådig informasjons-samling har du kommet deg nesten så langt som du kan. Men bare nesten! Du vil aldri bli fornøyd med nest best. Til neste gang regner vi med at du har ansatt så mange nye ender som kan tråle nettet for nytt at du kommer deg i mål.

20: Fetter Anton: Du er den heldigste anda på jord, og i dette tilfellet har du vært så heldig at du har ramla over alle de samme Aftenposten-artiklene som kvissmester har. Det er dessverre ikke honorar for beste poengskår, men fortvil ikke, det ramler nok snart ned noen antikke gullmynter fra taket som du kan overleve på til neste stipend!

SVAR:

1) Women's March **2)** Innafor **3)** Rock Hudson **4)** Quebec **5)** Screen Actors Guild **6)** Liturgien som lar likekjønnede par gifte seg i kirke ble vedtatt **7)** Lars Lagerbäck **8)** Tremann-syndromet (epidermodysplasia verruciformis) **9)** 6 (en til far, mor, søster, bror og to til den som fisken dro) **10)** Ollivander **11)** Beyonce **12)** Den hadde store mengder plast i magesekken **13)** Korrupsjon for under 400 000 blir ikke straffbart med fengsel **14)** Landssviker under andre verdenskrig **15)** Aydar Lie **16)** Fra toppen **17)** Fifty Shades Darker **18)** Trondheim Whispering **19)** Å tatovere seg selv med hjemmelagde midler **20)** William

Tekstet på side 777

ARK spitposten

rsikt
X
(14) nektet in...
Man må være ...
-- Må følge vår...
Lokalbefolknin...
Setter pris på ...
T-deltakere ...
Bekymringsver...
posten registr...

Jone (14) nektet inngang i Vest-Sahara

-- Man må være minst 1.60 for å kunne protestere mot oss, sier talsmann for marokkanske myndigheter.

Det var for drøye to uker siden at en delegasjon fra Norsk Studentorganisasjon (NSO) dro til Vest-Sahara, et område okkupert av Marokko, for å snakke med lokale studenter og kjøpe is.

På bussturen i retning Vest-Sahara blir delegasjonen stoppet av marokkansk politi. Etter ransaking av buss og endetarm får de krysse grensene, men tidligere leder for Studenttinget, Jone Trovåg, får ikke krysse grensen.

-- De sier de har en nedre grense for å protestere innenfor grenseområdet. Man må være minst 1.60 meter høy. Jeg tror ikke på dem, sier en gråtkvalt Trovåg over telefon.

Kollega og ledsager Jonas Strisland er oppgitt over marokkanske myndigheter.

-- Vi er ikke her for å protestere, vi er kun ute etter å prate med lokale studenter og vise støtte til det saharaviske folket. Jone er alldeles knust. Han har gledet seg så lenge til å komme til Vest-Sahara. Dette var virkelig et slag under beltestedet, forteller han.

-- Må følge våre regler

Aksjonsleder Kareem Toulali hos det marokkanske politiet, som ledet aksjonen mot NSOs buss, sier han forstår unge Trovågs fortvilelse, men forklarer at de har regler å følge.

-- Han kom rett og slett til kort. Dette er en kjipeste delen av jobben. Hvert år får vi unge mennesker og pygmeer som ønsker å komme hit for å protestere mot marokkansk okkupasjon mot saharawi-folket som vi ikke kan gi inngang, sier han.

Han påpeker at det ikke er for å være slem, men at det har med sikkerheten å gjøre.

-- Protestmarsjer bringer ofte med seg store folkemengder, og er man under 1.60 er det lett å bli kvalt mellom folk. Protestanter får lov til å ha med seg spedbarn helt inntil 24 måneder gamle. Eldre barn som ikke oppfyller høydekravene må være ledsaget av minst to voksne. Dessverre hadde unge Trovåg kun én med seg, svarer han.

-- Men de sier jo at de ikke er her for å protestere. Er det ikke da greit å komme inn i området?

-- Altså, vi må være strenge på det-

te. Vi får allerede mye tyn for hvordan vi behandler saharawiene fra før, vi vil ikke ha skadede norske delegater på samvittigheten heller.

Toulali forsikrer om at politistasjonen har nok av cola og Lego tilgjengelig for Jone inntil han får dra hjem igjen.

Lokalbefolkningen slår ring om Jone

Nyheten har ikke gått upåaktet hen hos folk i Vest-Sahara, og bonden Mehdi Barka er en av mange som har reagert på marokkansk politis behandling av Trovåg.

-- Det er skammelig. Det er et nytt lavmål, tordner han.

Folk i Vest-Sahara har for lengst sett seg lei på oppførselen til sine okkupanter, men mye tyder på at Jone-saken var dråpen som fikk begeret til å renne over.

-- At vi skal begynne å utestenge folk på grunn av høyden er noe jeg ikke forstår. Vi har nok av ressurser til at Jone både skal føle seg trygg og velkommen i Vest-Sahara, sier Barka.

At konstaterer at han gjerne stiller

opp for Jone.

-- La ham komme til gården min, så skal han få protestere så mye han vil her. Den jævla regjeringen kan ikke stoppe meg, sier han.

Setter pris på støtten

Strisland sier at både han og Jone har fått med seg lokalbefolkningens engasjement, og at de er dypt takknemlige.

-- Dette er så klart en sak vi skulle vært foruten, og at så mange folk støtter oss setter vi stor pris på.

Han håper nå at saken kan få en kjapp avslutning.

-- Vi har sendt brev til kongen og statsministeren av Marokko for å høre om de kan gjøre et unntak for Jone. Han er kanskje 1.53, men engasjementet hans for Vest-Sahara er minst 2.05, sier Strisland.

Jone selv håper han får komme inn i Vest-Sahara så fort som mulig.

-- Jeg håper det løser seg fort. Jeg gleder meg kjempemasse til å vise støtte til saharawiene og andre studenter, sier han og legger til at han vil bli stortingspolitiker når han blir stor.

ISFiT-deltakere deltar ikke på ISFiT

-- Bekymringsverdig, sier ISFiT-president Kristine Bjartnes.

ISFiT går snart av stabelen, På Bobbys bar treffer vi en ISFiT-deltaker som ønsker å være anonym. Han forteller at han har trykt på deltart på alle arrangementer på Facebook, men at andre aktiviteter frister mer.

-- Hehe, ja, Bjartnes og co tror at jeg blir å finne på «The Orchestral Project» 18. Februar. Da tenker jeg derimot å ligge godt planta i vertens sofa, se noe politisk ukorrekt på Netflix og nyte den

deilige bakrusen etter Nicholas Lunds bursdagsfest i Frimurerlogen, forteller deltakeren.

Kilden forteller at ISFiT virker kult, men at kampen mot diskriminering og sånn egentlig ikke er hans greie.

-- Hjemme er jeg kjent som typen som ikke sier nei takk til fest og flæ, det tenker jeg å fortsette med her, sier kilden med et glimt i øyet.

Bjartnes er skuffet over deltakernes manglende entusiasme for arrangementene.

-- Vi inviterer kun avdankede og politisk korrekte artister i håp om å treffe alle. Nå viser det seg at halvparten av deltakerne som har satt seg på «Interessert» i arrangementene slettes ikke tenker å delta, sier Bjartnes.

-- Maria Mena ble i det minste veldig glad for å bli invitert. Å få urelevante ar-

tister til å føle seg aktuell igjen er en av de viktigste jobbene vi i ISFiT gjør, sier Bjartnes.

Temaet for festivalen gjennomsyrrer hele festivalen. Om du nettopp har vunnet Spellemannsprisen eller deltok i Melodi Grand Prix på tidlig 90-tall er Bjartnes likegyldig til. Her skal alle med.

Kulturkalenderen

FOTO: Trondheim byarkiv

TIRSDAG 7. FEBRUAR

Lassokasting

Klokka 12.00, Torvet: Tror du at du har et lassotalent skjult i ditt indre? Da er dette din tid i rampelyset! Det er lassokastkonkurranse på Torvet, så ta turen og se hvor flink du egentlig er til å fange reinsdyr. (PS: Det er ikke ekte reinsdyr på torvet, beklager.)

ONSDAG 8. FEBRUAR

Ingrid Louise and the leftovers

Klokka 20.00, Antikvariatet: Vi bor jo rett ved Trøndertun folkehøgskole, og med jevne mellomrom spytter de ut noen flinke artister. Ingrid og hennes leftovers kommer derfra, hvor de framfører låter inspirert av Ingrids liv. Selvbiografi i musikkform det der, altså.

TORSDAG 9. FEBRUAR

Deltakelse

Klokka 12.00, Gråmølna: Det er jaggu meg en kunstutstilling igjen, og denne gangen kan du delta. Hvordan delta i kunst? Neida, du må ikke opp på scenen og vise deg fram (tror jeg). Det er såkalt fysisk og praktisk deltakelse, samt litt refleksjonsbasert. Bli en del av kunsten, er ikke det drømmen?

FREDAG 10. FEBRUAR

Festpremiere *Fifty Shades Darker*

Klokka 18.00, Nova kinosenter: Det er rød løper, drikke og goodiebags denne dagen, for nå er det premiere på det som angivelig er årets hotteste film. Maskeradeball skal det visst være også, så få på deg finstasen og ta med deg tau, for nå blir det BDSM for alle penga.

LØRDAG 11. FEBRUAR

Robin Hood

Klokka 18.00, Trøndelag Teater: Det er premiere! Nå begynner musikalen *Robin Hood - Rai Rai i Sherwoodskogen* å gå på teateret, og den skal visst være good shit. Husk, hun der Noora fra Skam spiller i den, så er du gal fan er dette din sjanse. Uansett, rai rai!

Gender and sexuality

Klokka 19.00, Storsalen på Samfundet:

ISFiT er i gang, og i den sammenheng kommer det mange kule arrangementer framover. Det første interessante er dette, en diskusjon om kjønnsroller, seksualitet og samfunnsnormer. Enten du er sikker i din sak om kjønn, eller vinger litt, så er dette noe du burde få med deg. Bli litt opplyst, da!

SØNDAG 12. FEBRUAR

The box

Klokka 14.00, Knaus på Samfundet: SiT har igjen en teaterforestilling klar for massene, og denne gangen følger de ikke et manus en gang. Dette kan jo bli katastrofe, men sannsynligvis blir det dritkult! Kom deg ut av huset på en søndag og vær litt fuckings kulturell.

MANDAG 13. FEBRUAR

Maria Mena

Klokka 20.00, Nidarosdomen: ISFiT inviterer oss til Maria Mena! Arrangementet står på Samfundets sider, men finner jaggu meg sted i Nidarosdomen. Det må jo bli vakkert, og basert på hennes sutrete sanger sitter du nok der og smågråter litt etter hvert.

TIRSDAG 14. FEBRUAR

Valentinesverksted

Klokka 14.00, Gløshaugen: Nå er det denne fordømte alle hjerters dag, og Nina og Stine har tenkt å ha workshop. Her skal vi lage sjokolade og valentineskort til hverandre, og for de som innser at de er single så er det lagt opp til å spise sjokoladen sammen etterpå mens vi gråter våre tapre tårer. Vel møtt!

ONSDAG 15. FEBRUAR

Improschmimpro

Klokka 21.00, Klubben på Samfundet: Har du aldri vært på improteater? Da er det sannelig på tide! Det er nemlig hysterisk morsomt, så grip muligheten når ISFiT tilbyr deg den, og se på folk som er langt bedre enn deg på å improvisere.

TORSDAG 16. FEBRUAR

Open mic med Stand Up Trondheim

Klokka 18.00, Ila Brainnastasjon: Åpen

mikrofon med komikere ja... Det kan jo bli sykt kleint. Gira på å sitte der og ønske deg en pute når noen ikke er morsomme i det hele tatt? Neida. Det er sikkert mange morsomme folk der. Du kommer sikkert til å le deg skakk.

Veronica Maggio

Klokka 19.30, Storsalen på Samfundet: Det svenske stjerneskuddet kommer til ISFiT, og har jaggu meg en ekstra-konsert til alle som ikke fikk billett til den første. Du er velkommen inn når Maggio synger «Jag kommer» og alle tenker på sex.

FREDAG 17. FEBRUAR

Kid Astray

Klokka 22.00, Klubben på Samfundet: God stemning på en fredag, dette er bra saker. ISFiT kaster bra konserter mot oss og vi tar i mot, så om du er tom for ting å gjøre denne fredagen kan du jo dra hit og danse og være lykkelig.

LØRDAG 18. FEBRUAR

Sofie Frøysaa

Klokka 19.00, Klubben: ISFiT gir oss norsk standup. Showet *Ambisjos og deprimer* handler om hennes eget liv med hauger av humor og ironisk distanse. Tror det blir rimelig kult, la oss le litt av den psykisk syke jenta med selvironi!

SØNDAG 19. FEBRUAR

Søndag

Hele dagen: Det er søndag. Det skjer ingenting.

MANDAG 20. FEBRUAR

Dream Theater

Klokka 19.00, Olavshallen: Shit pomfritt, Dream Theater har første konsert i Trondheim noensinne! Dette er jo jækla god stemning. Progmetall er jo rimelig tøft, så dette må bli litt av en mandag.

TIRSDAG 21. FEBRUAR

Det lukter trykksverte på lang vei, friske avissider, på alle campus merkes det at noe har skjedd. Og hva har skjedd? Jo, det er pokker meg ny Under Dusken igjen!